

Matchningen på arbetsmarknaden

– sambandet mellan utbildning och yrke

Matchningen på arbetsmarknaden – sambandet mellan utbildning och yrke

Producent SCB Befolkning och välfärd
104 51 Stockholm
010-479 40 00

Förfrågningar Catarina Annetorp Hörnsten, 010-479 45 37
Catarina.Annetorphornsten@scb.se

Anna Wilén, 010-479 40 79
Anna.s.wilen@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, Matchningen på arbetsmarknaden – sambandet mellan
utbildning och yrke Analyser om utbildning och arbetsmarknad: A40 -
Temarapporter

Matching on the labour market – the connection between education and occupation

Producer SCB Befolkning och välfärd
104 51 Stockholm
010-479 40 00

Enquiries Catarina Annetorp Hörnsten, 010-479 45 37
Catarina.Annetorphornsten@scb.se

Anna Wilén, 010-479 40 79
Anna.s.wilen@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.

[URN:NBN:SE:SCB-2018-A40BR1806_pdf](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:SE:SCB-2018-A40BR1806_pdf)

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

When quoting, please state the source as follows:

Source: Statistics Sweden, Matching on the labour market – the
connection between education and occupation .

Förord

Matchningen på arbetsmarknaden diskuteras alltmer. Kompetensbristen är stor inom många områden. Detta medför en mycket stark efterfrågan på personer med vissa utbildningar. Samtidigt har andra betydligt svårare att få arbete inom ett yrke som motsvarar deras utbildningsbakgrund.

Det finns flera olika sätt att mäta matchningen på arbetsmarknaden. Fokus i denna rapport är att visa inom vilka yrken personer med olika utbildningsbakgrund arbetar och hur stor andel av de anställda som har ett yrke som *helt*, *delvis* eller *inte alls* matchar utbildningen. Detta för att kunna identifiera utbildningar som ofta leder till ett arbete som motsvarar utbildningen men också för att kunna urskilja utbildningar där många arbetar inom yrken som inte bedöms överensstämma med utbildningens nivå eller inriktning.

Rapporten har författats av Catarina Annetorp Hörnsten, Anna Wilén och Stefan Vikenmark.

SCB i december 2018

Petra Otterblad Olausson Maj Eriksson Gothe
Avdelningschef Enhetschef

Innehåll

A separate text in English is provided at the end of the publication, on page 115.

Förord	2
Sammanfattning	8
1. Inledning	10
2. Matchningsmålet	12
Hur görs matchningsbedömningarna?.....	12
Helt, delvis eller inte alls matchade.....	12
Utmaningar	14
3. Allmän översikt	16
Lägre matchning för gymnasialt utbildade	16
Gymnasialt utbildade	17
Eftergymnasialt utbildade.....	18
Matchning i olika grupper.....	22
4. Matchningen för olika utbildningar	28
Handels- och administrationsutbildning (gymnasial)	28
Byggutbildning (gymnasial).....	31
Industriutbildning (gymnasial).....	34
Fordonsutbildning (gymnasial).....	37
Transportutbildning (gymnasial).....	40
Vård- och omsorgsutbildning (gymnasial)	43
Restaurang- och livsmedelsutbildning (gymnasial)	46
Förskollärarytbildning	49

Läroarutbildning, grundskolans tidigare år	52
Ämnesläroarutbildning.....	55
Specialläroar- och specialpedagogutbildning.....	58
Yrkesläroarutbildning	61
Humanistisk högskoleutbildning	64
Ekonomutbildning	67
Juristutbildning.....	69
Journalistik- och medievetenskaplig utbildning	71
Biologutbildning	74
Datautbildning	77
Högskoleingenjörsutbildning	80
Civilingenjörsutbildning	83
Arbetsterapeututbildning	86
Biomedicinsk analytikerutbildning.....	88
Receptarieutbildning	90
Sjuksköterskeutbildning, grundnivå	92
Specialistsjuksköterskeutbildning	95
Socionomutbildning	98
5. Kort om statistiken	100
Detta omfattar statistiken.....	100
Definitioner och förklaringar	100
Statistikens tillförlitlighet	102
6. Referenser	104
Bilaga: Utbildningsgrupper	105
Bilaga: Yrkesgrupper	110

Matching on the labour market – the connection between education and occupation	115
Summary	115

Sammanfattning

Denna rapport belyser hur matchningen mellan utbildning och yrke ser ut på dagens arbetsmarknad. Studien visar i vilka yrken anställda med olika utbildningsbakgrund arbetar, samt i vilken utsträckning de arbetar i ett yrke som bedöms matcha deras utbildning. Vid redovisningen har en uppdelning gjorts utifrån om yrket helt, delvis eller inte alls bedöms matcha utbildningen. Matchningsbedömningarna som används i denna rapport bygger på det omfattande bedömningsarbetet som görs i samband med SCB:s långsiktiga prognos *Trender och prognoser* (SCB, 2017a).

Av samtliga anställda i åldrarna 20–64 år arbetade år 2016 närmare åtta av tio i ett yrke som i någon grad matchade utbildningen. Det stora flertalet av dessa arbetade i ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen. Matchningen är generellt sett bättre bland eftergymnasialt utbildade än bland dem som har en gymnasial yrkesutbildning. Detta kan till viss del förklaras av att gymnasieutbildningen väljs i unga år. Ungdomar är ombytliga samtidigt som en individs yrkesplaner kan ändras både en och två gånger under livets gång.

Det är dock stora skillnader i matchning mellan olika gymnasiala yrkesutbildningar. Byggutbildade samt vård- och omsorgsutbildade har hög matchning på arbetsmarknaden. Åtta av tio med dessa utbildningar arbetar i ett helt matchande yrke. Matchningen är nästan lika hög för anställda med fordonsutbildning, VVS-, drift- och underhålls- eller energiteknisk utbildning samt el-, automations- och datorteknisk utbildning.

Däremot är andelen som har ett yrke som bedöms matcha utbildningen lägre bland restaurang- och livsmedelsutbildade, barn- och fritidsutbildade samt handels- och administrationsutbildade. I dessa utbildningsgrupper har endast omkring hälften av de anställda ett helt matchande yrke. Lägst andel anställda med ett yrke som matchar utbildningen har naturbruksutbildade.

Även bland eftergymnasiala utbildningar är det stora skillnader i matchningen. Andelen anställda som bedöms arbeta i ett helt matchande yrke varierar mellan olika eftergymnasiala utbildningar från knappt hälften till så gott som samtliga i utbildningsgruppen. Bäst matchning har läkarutbildade, men även flertalet andra utbildningsgrupper inom hälso- och sjukvården har hög matchning. Detsamma gäller de flesta lärargrupper samt polisutbildade.

Det är däremot betydligt färre av de utbildade inom humaniora och konst som har ett yrke som matchar utbildningen. Mindre än hälften av dem med humanistisk högskoleutbildning eller konstnärlig eftergymnasial utbildning har ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen.

Även eftergymnasialt utbildade inom medieproduktion samt journalistik och medievetenskap arbetar i förhållandevis låg utsträckning i ett yrke som bedöms matcha utbildningen.

Utbildningar som har hög matchning på arbetsmarknaden har ofta tydliga målyrken, exempelvis legitimationsyrken inom utbildningsområdet eller hälso- och sjukvården. Även ett antal yrkesförberedande gymnasieutbildningar som har förhållandevis hög matchning utmärks av utpräglade målyrken, exempelvis bygg- och fordonsutbildning samt vård- och omsorgsutbildning. För flera av utbildningarna med hög matchning råder det dessutom en bristsituation på arbetsmarknaden, vilket också bidrar till den höga matchningen.

Att en utbildningsgrupp har låg matchning på arbetsmarknaden kan ha flera olika förklaringar. Det kan bero på låg efterfrågan på arbetskraft med denna utbildning, vilket innebär en stor konkurrens om jobben. Detta medför att många i stället får arbeta i andra yrken som inte bedöms matcha utbildningen. Men den låga matchningen kan också bero på bristande intresse för yrken som bedöms matcha utbildningen och att de som har denna utbildningsbakgrund därför själva väljer att arbeta inom andra yrkesområden.

1. Inledning

För att en arbetsmarknad ska vara i balans är det viktigt att matchningen på arbetsmarknaden fungerar bra. Det är betydelsefullt att de arbetssökande får ett arbete där de kan nyttja sin utbildning och kunskap till fullo och att arbetsgivarnas behov av anställda med rätt kompetens kan tillgodoses. Matchningsbedömningar är också betydelsefulla för att rätt kunna bedöma utbildningsdimensioneringen.

Det finns många olika sätt att mäta matchningen på arbetsmarknaden. De regionala matchningsindikatorerna, RMI, som Reglab har utvecklat i samarbete med SCB från 2013 och framåt, syftar till att täcka delar av detta statistikbehov. Indikatorerna består av ett tjugotal statistiktabel-ler som ska spegla dels utbud och efterfrågan av utbildad arbetskraft, dels matchningen på regional och nationell nivå. Statistiken finns tillgänglig för alla i Sveriges statistiska databaser som nås via SCB:s webbplats www.scb.se.

I denna rapport har vi utgått från ett par av dessa matchningsindikatorer för att belysa hur matchningen mellan utbildning och yrke ser ut idag på arbetsmarknaden. Statistiken presenteras för riket som helhet efter utbildningsbakgrund. Fokus ligger på att visa inom vilka yrken personer med olika utbildning arbetar och hur stor del av de anställda som har ett yrke som *helt*, *delvis* eller *inte alls* matchar utbildningen. Frågeställningar vi försöker besvara är: Vilken grad av matchning har olika utbildningar och vad beror skillnaden på? Hur skiljer sig matchningen mellan män och kvinnor, inrikes och utrikes födda samt mellan olika åldrar? Vad kan en låg eller hög matchning få för effekt framöver med hänsyn till hur den framtida efterfrågan på arbetskraft förväntas utvecklas? För vissa utbildningsgrupper, exempelvis humanistutbildade, kan man till exempel se en svag matchning idag samtidigt som de långsiktiga prognoserna visar på ett överskott av utbildade framöver (SCB, 2017a). Detta kan leda till att det för dessa personer blir än svårare i framtiden att hitta ett arbete som matchar deras utbildning. På motsvarande sätt finns det utbildningsgrupper där matchningen idag är förhållandevis hög, exempelvis för olika lärargrupper, samtidigt som det är en tydlig brist på dessa både idag och framöver.

Rapporten har följande upplägg:

I kapitel 2 *Matchningsmättet* beskrivs det matchningsmått som används i denna rapport och vilka principer som ligger till grund för klassificeringen av de utbildade som helt, delvis eller inte alls matchade på arbetsmarknaden.

I kapitel 3 *Allmän översikt* görs en jämförelse av matchningen mellan olika gymnasiala respektive eftergymnasiala utbildningar. Här redovisas

även hur matchningen på en övergripande nivå skiljer sig mellan kvinnor och män, personer i olika åldrar, samt inrikes och utrikes födda.

I kapitel 4 *Matchningen för olika utbildningar* redovisas mer ingående statistik för ett urval av utbildningar, 7 gymnasiala yrkesutbildningar och 19 eftergymnasiala utbildningar. För respektive utbildning redogörs för hur stor andel av de anställda som bedöms vara helt, delvis eller inte alls matchade på arbetsmarknaden. Därefter presenteras vilka yrkesgrupper de anställda arbetar inom och huruvida dessa bedöms vara helt, delvis eller inte alls matchade. Slutligen visas hur matchningen skiljer sig mellan män och kvinnor, inrikes och utrikes födda samt mellan olika åldersgrupper.

I kapitel 5 *Kort om statistiken* redovisas de datakällor som används i rapporten och i kapitel 6 nämns *Referenserna*.

I tabellbilagorna redovisas den yrkes- och utbildningsgruppering som används i rapporten.

2. Matchningsmättet

I detta kapitel beskrivs det matchningsmått som används i rapporten och hur bedömningarna är gjorda för att klassificera vilka yrken som ses som helt, delvis eller inte alls matchade i förhållande till en viss utbildning.

Hur görs matchningsbedömningarna?

För att besvara frågor om matchning på arbetsmarknaden för olika utbildningar måste man veta vilka yrken som anses vara accepterade eller inte för en viss utbildning. Är en polisutbildad till exempel matchad endast när hen arbetar som polis, eller är chef och utredare också matchande yrken? De matchningsbedömningar som används i denna rapport, bygger på ett omfattande bedömningsarbete som görs i samband med SCB:s långsiktiga prognos *Trender och prognoser* (SCB, 2017a). I prognosen måste man ta ställning till vilka utbildnings- och yrkeskombinationer som på lång sikt ska accepteras eller inte accepteras, eftersom man annars riskerar att överskatta alternativt underskatta den framtida efterfrågan på vissa utbildningar.

Den metod som tillämpas vid SCB är en blandning av en normativ och en statistisk metod. Den normativa metoden innebär att man på förhand fastställer vilka utbildningar som ska accepteras för olika yrken oavsett hur utbildningsfördelningen inom ett yrke ser ut i verkligheten. Med den andra metoden – det statistiska tillvägagångssättet – studerar man utbildningsfördelningen inom yrkena och värderar utbildningarna utifrån om de är över- eller underrepresenterade. Utbildnings- och yrkeskombinationer som inte är så vanliga eller inte verkar givna, kan därmed ändå accepteras om de är överrepresenterade.

I bedömningarna ingår drygt 120 utbildningsgrupper och cirka 140 yrkesgrupper, som tillsammans bildar flera tusen kombinationer. Matchningsbedömningarna görs bland annat med hjälp av statistik kring hur vanliga olika utbildnings- och yrkeskombinationer är, vilket innebär att överrepresenterade utbildningar synliggörs. Dessutom används information från platsannonser och utbildningsanordnare, samt annan faktainsamling och research. Det bör understrykas att bedömningarna enbart syftar till att värdera utbildnings- och yrkeskombinationerna som sådana, inte enskilda individers insatser på arbetsmarknaden.

Helt, delvis eller inte alls matchade

I samband med bedömningarna gjordes av vilka utbildningar som på lång sikt ska antas vara efterfrågade eller inte inom en yrkesgrupp gjordes även bedömningar av om utbildningen idag helt, delvis eller inte alls matchar en yrkesgrupp.

Ämnesmatchning anger hur väl utbildningens inriktning eller ämnesområde stämmer överens med yrkets ämnesområde: helt, delvis eller inte alls. Exempel: en utbildad fritidspedagog som arbetar som fritidsledare har egentligen för hög utbildningsnivå, men befinner sig ändå inom rätt ämnesområde, och har därför en ämnesmatchning som stämmer helt.

Nivåmatchning anger i stället hur väl utbildningsnivån stämmer överens med den utbildningsnivå som normalt krävs för yrket. Nivån kan vara rätt, för hög eller för låg i relation till ett visst yrke. Exempel: en gymnasieingenjör som arbetar som civilingenjör har för låg formell utbildningsnivå för yrket, och utbildnings- och yrkeskombinationen får därför koden ”Lägre utbildningsnivå än yrket normalt kräver”.

För att skapa bättre överblick delas de olika kombinationerna av nivå- och ämnesmatchning in i helt, delvis och inte matchade:

- **Helt matchad** innebär att utbildningens och yrkets ämnesinriktning bedöms stämma helt överens, samt att utbildningsnivån bedöms vara rätt för det aktuella yrket.
- **Delvis matchad** innebär antingen att ämnesinriktningen bedöms stämma helt överens, men att utbildningsnivån bedöms vara för hög eller för låg, eller att ämnesinriktningen bedöms stämma delvis överens, oavsett utbildningsnivå.
- **Inte matchad** innebär att det inte bedöms finnas någon uppenbar överensstämmelse alls mellan utbildningens och yrkets ämnesinriktning, oavsett utbildningsnivå.

De olika kombinationerna av nivå- och ämnesmatchning och vilka som anses vara helt, delvis och inte matchade visas i nedanstående tabell.

För att vara **helt matchad** krävs dels att det yrke man arbetar i helt matchar utbildningens ämnesinriktning, dels att utbildningens nivå är rätt för yrket.

Tabell 2.1. Olika kombinationer av nivå- och ämnesmatchning

Utbildningens nivå	Utbildningens ämnesinriktning		
	Inriktning stämmer inte med yrket	Inriktning stämmer delvis med yrket	Inriktning stämmer helt med yrket
Lägre nivå än yrket normalt kräver	Inte matchade	Delvis matchade	Delvis matchade
Högre nivå än yrket normalt kräver	Inte matchade	Delvis matchade	Delvis matchade
Rätt nivå för yrket	Inte matchade	Delvis matchade	Helt matchade

Den matchning som redovisas i denna rapport visar andelen av de anställda med en viss utbildning - industriutbildning, juristutbildning, receptarieutbildning och så vidare - som arbetar i yrken som helt, delvis eller inte alls bedöms stämma överens med (matcha) deras utbildning.

Utmaningar

I arbetet med denna rapport har vissa utmaningar identifierats kring gränsdragningen i matchningsmättet och hur resultaten skall tolkas. En svårighet i själva bedömningsarbetet är den stora mängd och spridning av yrkesbenämningar som finns i många yrkesgrupper. I matchningsbedömningarna har så långt som möjligt hänsyn tagits till alla de yrkesbenämningar som ingår i en yrkesgrupp. Ibland kan därför vissa yrkesgrupper som anses vara helt matchade kännas egendomliga i förhållande till utbildningen. Detta beror då oftast på att det inom yrkesgruppen finns en eller flera yrkesbenämningar som helt bedöms matcha utbildningens ämnesinriktning. Totalt finns det cirka 8 800 olika yrkesbenämningar i SCB:s yrkesregister. Dessa delas i yrkesregistret in i cirka 430 yrkesgrupper (undergrupper) som i matchningsbedömningarna i sin tur har aggregerats till cirka 140 yrkesgrupper.

Det bör poängteras att vi hela tiden utgår från personens högsta, det vill säga längsta utbildning, i bedömningarna. Det är även den utbildning som redovisas i SCB:s utbildningsregister. En person kan i praktiken ha flera utbildningar men det är ingenting vi tar hänsyn till när vi bedömer om en individs yrke helt, delvis eller inte alls ska anses matcha utbildningen.

En sak som särskilt bör beaktas avseende tolkningen av matchningen gentemot bristyrken är att det där framför allt handlar om svag matchning sett ur ett yrkesperspektiv. Exempelvis arbetar de allra flesta med lärarutbildning i ett läraryrke. Samtidigt är det många som arbetar i yrket lärare som inte har den aktuella lärarutbildning som krävs. Att personer med annan, enbart delvis matchande utbildning, går in och täcker upp för denna brist ska inte medföra en tolkning att matchningen för personer med dessa utbildningar är bristfällig.

Eftersom kompetensutveckling sker fortlöpande under hela arbetslivet kan ett yrke som delvis matchar utbildningen vara nog så rätt för individen även om denne exempelvis har en formell utbildning på lägre nivå än vad yrket normalt kräver. För en individ kan av samma skäl ett yrke med en ämnesinriktning som endast delvis överensstämmer med utbildningen också vara rätt eftersom yrkeslivet är långt, vilket innebär att färdigheter och kunskaper kan utvecklas i en annan riktning än den ursprungliga utbildningen.

Gränsdragningen mellan vad som framför allt ska anses vara ett helt eller delvis matchat yrke är ibland svår. Detta blir extra tydligt för vissa utbildningar och vi har därför för fem utbildningsgrupper; grundutbildade sjuksköterskor, specialistutbildade sjuksköterskor, civilingenjörsutbildade, högskoleingenjörsutbildade samt speciallärare och specialpedagogutbildade, delat in de utbildade som bedömts vara delvis matchade i två underkategorier.

Bland högskoleingenjörsutbildade arbetar en stor andel i yrken som endast delvis antas matcha utbildningen. Majoriteten av dessa arbetar inom ett civilingenjörssyrke. Om dessa skall betraktas som att endast delvis matcha högskoleingenjörsutbildningen är inte självklart. Utifrån arbetstagarens perspektiv kan ett arbete som civilingenjör betraktas som ett matchande yrke för en högskoleingenjörutbildad. Alla arbetsgivare kanske inte heller ser en distinktion mellan civilingenjör- och ingenjörssyrken men i matchningsbedömningen har ett strikt nivåkrav använts. I denna rapport redovisas högskoleingenjörutbildade som arbetar som civilingenjörer därför som "Delvis matchade, civilingenjörssyrken". På motsvarande sätt har de civilingenjörutbildade som arbetar som ingenjörer och tekniker särredovisats som "Delvis matchade, ingenjör- och teknikeryrken".

Bland personer med speciallärar- eller specialpedagogutbildning som bedöms ha ett delvis matchande yrke är det en stor andel som arbetar som grundskollärare, förskollärare eller som gymnasielärare. Säkerligen har de flesta av dessa just den specifika lärarutbildningen i botten. Huruvida dessa läraryrken ska ses som delvis matchade eller helt matchade är inte självklart. Å ena sidan utnyttjar de inte sin speciallärare- och specialpedagogutbildning fullt ut men de är säkert i de flesta fall behöriga att undervisa i dessa läraryrken. Dessa redovisas nu som "Delvis matchade, läraryrken".

Även när det gäller grundutbildade och specialistutbildade sjuksköterskor har ett relativt strikt nivåkrav använts vid bedömningen. Det är väl dock främst utifrån ett yrkes- och inte ett utbildningsperspektiv som matchningen är att betrakta som mindre bra. Ur arbetstagarens perspektiv kan ett arbete i ett sjuksköterskeyrke som endast delvis bedöms matcha utbildningen mycket väl betraktas som ett matchande yrke utifrån arbetstagarens tidigare yrkeserfarenhet. En till synes sämre matchning för en utbildningsgrupp kan också bero på att denna kompetens efterfrågas inom andra områden där det råder en bristsituation. I dessa fall finns en risk för att andelen i matchande yrke underskattas, utifrån ett utbildningsperspektiv. För de specialistutbildade sjuksköterskorna bedöms vissa av dem som arbetar som grundutbildad sjuksköterska eller inom en annan specialitet än utbildningens inriktning som enbart delvis matchade. Dessa redovisas nu under "Delvis matchade, sjuksköterskeyrken". På samma sätt redovisas grundutbildade sjuksköterskor som arbetar som specialistsjuksköterskor med inriktning mot anestesi, ambulans, intensivvård, operation, psykiatri, barnsjukvård eller som distrikt- eller skolsköterska nu under "Delvis matchade, sjuksköterskeyrken".

3. Allmän översikt

I följande kapitel redovisas hur matchningen på en övergripande nivå skiljer sig mellan personer med olika utbildningsbakgrund år 2016. Här visas även hur matchningen skiljer sig mellan kvinnor och män, inrikes och utrikes födda samt mellan personer i olika åldrar.

Nästan **8 av 10**
arbetar i ett yrke som i någon
grad matchar utbildningen

Lägre matchning för gymnasialt utbildade

Av samtliga anställda¹ i åldern 20–64 år arbetar närmare åtta av tio i ett yrke som antingen helt eller delvis matchar utbildningen. Ser man i stället på de som har ett yrke som helt matchar utbildningen är andelen 63 procent. Matchningen är mer svårbedömd och ofta betydligt lägre bland personer som inte har tagit ut examen. Detsamma gäller för personer som har en utbildning utan en specifik ämnesinriktning. Det handlar exempelvis om grundskoleutbildade, högskoleförberedande gymnasiala utbildningar, högskoleutbildningar där man tagit ett visst antal poäng men inte examen samt eftergymnasiala utbildningar där det ofta saknas tillräcklig information för att föra dessa till en specifik utbildning (exempelvis övrig utbildning inom pedagogik och lärarutbildning). Om dessa utbildningar exkluderas blir det i stället 71 procent som har ett yrke som helt matchar utbildningen. I följande kapitel koncentreras redovisningen till denna grupp.

Matchningen är generellt sett bättre bland eftergymnasialt utbildade än bland gymnasialt utbildade. Detta kan till viss del förklaras av att gymnasieutbildningen väljs i unga år, då ungdomarna kanske ännu inte riktigt vet vilket yrke de vill ha som vuxna. Ungdomar är ombytliga samtidigt som yrkesplanerna kan ändras flera gånger under livets gång. En del väljer också gymnasieutbildning utifrån intresse eller på andra grunder än yrkesval och ser därför inte heller alltid gymnasieutbildningen som en förberedelse inför ett kommande yrke.

Bland eftergymnasialt utbildade med en mer specifik utbildning har 79 procent ett yrke som helt matchar utbildningen jämfört med 64 procent bland de med en gymnasial yrkesutbildning. Något större andel bland de gymnasialt utbildade ses som delvis matchade på arbetsmarknaden men framför allt skiljer sig andelen som arbetar i ett yrke som inte alls matchar deras utbildning. Totalt 23 procent av de gymnasialt

¹ Genomgående i rapporten när anställda delas in i helt, delvis och inte alls matchade avser uppgifterna endast anställda med godkända yrkesuppgifter och som inte är studerande. Vad som menas med godkända yrkesuppgifter nämns i kapitlet *Kort om statistiken*.

utbildade jämfört med 13 procent av de eftergymnasialt utbildade arbetar i ett yrke som inriktningsmässigt inte alls stämmer överens med deras utbildning.

I kommande diagram redovisas matchningen för ett urval av utbildningar, 11 gymnasiala och 41 eftergymnasiala utbildningar. Utbildningarna som visas i diagrammen är mer specifika och har ofta tydliga målyrken.

Gymnasialt utbildade

Matchningen skiljer sig mycket mellan olika gymnasiala utbildningar. Bland byggtutbildade och vård- och omsorgsutbildade är matchningen högst, 78 procent av de anställda har ett yrke som helt matchar utbildningen, 11 respektive 7 procent har ett yrke som delvis matchar och 11 respektive 15 procent ett yrke som inte alls bedöms matcha utbildningen. Vård- och omsorgsutbildade som ses som delvis matchade arbetar framför allt i yrken som inriktningsmässigt i någon grad överensstämmer med utbildningen men för vilka det normalt krävs en längre utbildning. Exempel på sådana yrken är behandlingsassistenter, socialpedagoger, medicinska sekreterare och vårdadministratörer. Att matchningen bland byggtutbildade och vård- och omsorgsutbildade är förhållandevis hög är ett tecken på en stark efterfrågan och att det idag råder brist på dessa kompetenser (SCB, 2017b). Matchningen är nästan lika hög för anställda med fordonsutbildning, VVS-, drift- och underhålls- eller energiteknisk utbildning samt el-, automations- och datorteknisk utbildning.

Bland personer med industri- och transportutbildning har mellan 60 och 70 procent ett yrke som helt matchar utbildningen. Ytterligare cirka 15 till 20 procent har ett yrke som delvis matchar utbildningen. Att ha ett yrke som delvis matchar utbildningen är vanligast bland de industriutbildade. Det handlar om yrken där utbildningens inriktning delvis överensstämmer med yrket, exempel på yrken är snickare, murare, anläggningsarbetare, fastighetsskötare, lastbilsförare samt maskinförare. Resterande cirka 15 till 20 procent av de anställda har ett yrke som inte alls bedöms matcha utbildningen. Denna andel är högst bland transportutbildade.

Matchningen är lägst bland naturbruksutbildade, endast cirka 40 procent bedöms ha ett helt matchande yrke. Den är även låg bland restaurang- och livsmedelsutbildade, barn- och fritidsutbildade samt handels- och administrationsutbildade där omkring 50 procent av de anställda har ett helt matchande yrke. Ytterligare mellan cirka 5 och 15 procent med någon av dessa utbildningsbakgrunder ses som delvis matchade på arbetsmarknaden och hela 35 till 45 procent har ett yrke som inte alls matchar deras utbildning.

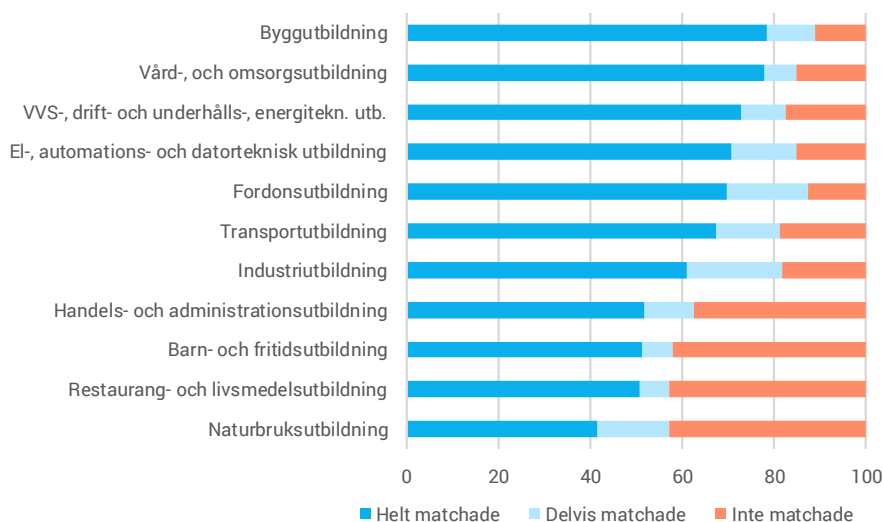
Den förhållandevis låga matchningen för dessa utbildningar kan ha flera olika förklaringar. Det kan bero på att efterfrågan på dessa utbildningar

Matchningen för de gymnasiala yrkesutbildningarna är högst bland byggtutbildade och vård- och omsorgsutbildade

är låg på arbetsmarknaden och att konkurrensen om jobben därmed är stor. Detta medför att många i stället får arbeta i yrken som inte bedöms matcha utbildningen. Men den låga matchningen kan också bero på bristande intresse för de yrken som bedöms matcha utbildningen och att de som har denna utbildningsbakgrund därför själva väljer att arbeta inom andra yrkesområden.

Vad gäller handels- och administrationsutbildade beräknas efterfrågan minska kraftigt framöver vilket resulterar i ett överskott på utbildade (SCB, 2017a). Detta innebär att det finns risk för att allt fler med denna utbildning framöver kommer att ha svårt att hitta ett yrke som matchar utbildningen. När det gäller restaurang- och livsmedelsutbildade samt barn- och fritidsutbildade uppger däremot arbetsgivarna att det är brist idag. Att matchningen trots det är förhållandevis låg kan ha flera olika förklaringar. Flera av de yrken som restaurang- och livsmedelsutbildningen riktar sig mot är typiska genomgångsyrken, vilket även kan påverka de som utbildat sig inom området. Andra kan lämna yrkesområdet på grund av exempelvis obekväma arbetstider, stressigt arbete. Detta medför att matchningen blir sämre.

Diagram 3.1. Gymnasiala utbildningar. Anställda i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Utbildningarna är rangordnade efter andelen helt matchade

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Eftergymnasialt utbildade

Det är även stor skillnad i matchning mellan olika eftergymnasiala utbildningar. Andelen av de anställda som arbetar i ett yrke som helt matchar utbildningen varierar från 45 till 97 procent. Andelen av de utbildade som är helt matchade på arbetsmarknaden är hög för de flesta utbildningar inom pedagogikområdet samt inom hälso- och sjukvård. Att matchningen är hög inom dessa områden beror främst på att dessa utbildningar i stor utsträckning är inriktade mot ett specifikt yrke eller

Mellan **45** och **97** procent av dem med eftergymnasial utbildning har ett matchande yrke

yrkesområde där det är krav på en specifik utbildning. Dessutom är det idag brist på arbetskraft inom många av dessa yrken.

Bäst matchning har läkarutbildade där nästan alla arbetar som antingen läkare eller inom andra yrken som ses som helt matchande exempelvis som chefer inom hälso- och sjukvårdsområdet. Andra utbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet där andelen anställda som arbetar i ett helt matchande yrke är 90 procent eller högre är tandläkar-, barnmorske-, psykolog-, receptarie-, socionom-, veterinär- och tandhygienistutbildningarna.

Även bland sjuksköterskor är matchningen hög. Andelen helt matchade utbildade specialistsjuksköterskor uppgår till 82 procent. Men för att räknas som helt matchad i bedömningarna krävs att en specialistutbildad sjuksköterska arbetar som specialistsjuksköterska inom samma område som utbildningsinriktningen. Om även de sjuksköterskor som arbetar inom annat specialistsjuksköterskeområde bedöms vara helt matchade uppgår andelen matchade i stället till 93 procent.

Även många grundutbildade sjuksköterskor arbetar som specialistsjuksköterskor. Bristen på sjuksköterskor är idag så omfattande att grundutbildade sjuksköterskor anställs i stället, även om det kanske främst är specialistutbildade som efterfrågas. I matchningsbedömningarna klassificeras grundutbildade sjuksköterskor som arbetar som specialist-sjuksköterskor som delvis matchade eftersom de har en kortare utbildning än vad yrket normalt bedöms kräva. Om även denna grupp inkluderas i helt matchade uppgår andelen grundutbildade sjuksköterskor som arbetar i matchande yrke till 92 procent.

Även bland dem med polisutbildning är matchningen hög, cirka 90 procent arbetar i ett helt matchande yrke. Vidare är matchningen förhållandevis hög i de flesta lärargrupper. Mellan 86 och 90 procent av utbildade lärare mot grundskolans tidigare år, förskollärare och ämneslärare har ett yrke som enligt bedömningarna fullt ut matchar deras utbildning.

Bland fritidspedagogutbildade samt speciallärar- och specialpedagogutbildade är andelen nästan 80 procent. Det är dock värt att nämna att det är väldigt få utbildade speciallärare och specialpedagoger som har ett yrke utanför pedagogikområdet. Nästan alla utbildade speciallärare och specialpedagoger som inte bedöms vara helt matchade arbetar inom andra läraryrken som exempelvis grundskollärare och ämneslärare. Skulle även dessa läraryrken betraktas som helt matchade och inte delvis matchade skulle andelen i stället vara 96 procent. Vissa av dessa kan säkerligen ha en delad tjänst som exempelvis grundskollärare och speciallärare.

Bland yrkeslärarna är det, till skillnad från övriga lärargrupper, en betydande andel av de anställda som arbetar i ett yrke som inte

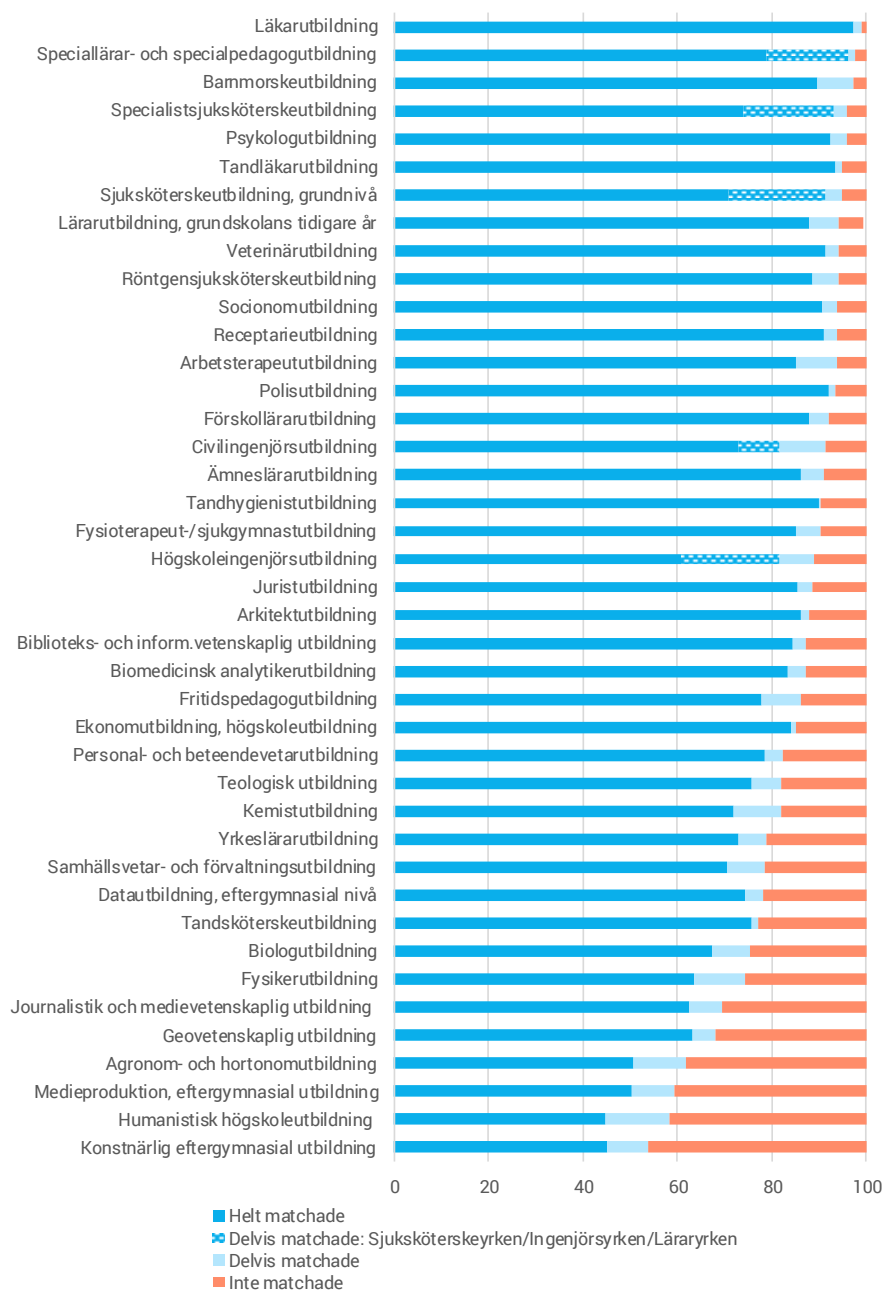
stämmer överens med deras pedagogikutbildning. Många av de utbildade yrkeslärarna har andra utbildningar och kompetenser i botten. Det innebär att de som relativt sin yrkeslärarutbildning inte arbetar inom ett matchande yrke kan göra det relativt sina andra kompetenser.

Man bör dock påpeka att en generell hög matchning bland dem med en lärarutbildning inte är detsamma som att matchningen är hög inom läraryrket. Det är en betydande andel av dagens verksamma lärare som saknar en pedagogisk högskoleexamen (Skolverket, 2017). Att andelen lärare som saknar pedagogisk högskoleexamen har ökat samtidigt som matchningen bland de utbildade lärarna är förhållandevis hög tyder på en mycket stark efterfrågan på lärare.

Det är betydligt färre av de utbildade inom området humaniora och konst som har ett yrke som helt matchar deras utbildning. Endast mellan 45 och cirka 50 procent av dem med humanistisk högskoleutbildning, konstnärlig eftergymnasial utbildning samt utbildning inom medieproduktion har ett yrke som helt matchar utbildningen. Andra exempel på utbildningar med sämre matchning på arbetsmarknaden är bland annat agronom- och hortonomutbildning, utbildning inom journalistik och medievetenskap samt geovetenskaplig utbildning.

Bland personer med civilingenjör- och högskoleingenjörutbildning arbetar 73 respektive 61 procent i ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen. Bland civilingenjörutbildade bedöms de som arbetar i yrket ingenjörer och tekniker endast delvis ha ett yrke som matchar utbildningen. Detsamma gäller högskoleingenjörutbildade som arbetar som civilingenjörer. Ett strikt nivåkrav vad gäller utbildningslängd har således använts här. Argument mot detta kan vara att alla arbetsgivare kanske inte ser en distinktion mellan civilingenjör- och ingenjör-yrken, och utifrån arbetstagarens perspektiv kan förmodligen ett arbete som civilingenjör betraktas som ett matchande yrke för en högskoleingenjörutbildad. Om även civilingenjörutbildade som arbetar som ingenjörer och tekniker samt högskoleingenjörutbildade som arbetar som civilingenjörer bedöms arbeta i ett matchande yrke, ökar andelen anställda i matchande yrken till 82 procent inom båda dessa utbildningsgrupper.

Diagram 3.2 Eftergymnasiala utbildningar. Anställda i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: För grundutbildade och specialistutbildade sjuksköterskor redovisas hur stor del av de som tillhör delvis matchade som arbetar inom ett sjuksköterskeyrke där antingen nivån eller inriktningen inte fullt ut bedöms matcha yrket. På samma sätt redovisas hur stor del av de delvis matchade högskole- respektive civilingenjörutbildade som arbetar i ett civilingenjörkyrke respektive ett ingenjör-/teknikerkyrke. Slutligen redovisas hur stor del av de utbildade speciallärarna och specialpedagogerna som bedöms som delvis matchade men arbetar inom ett annat läraryrke. Huruvida dessa ska ses som delvis matchade eller helt matchade kan diskuteras. För mer information se respektive utbildningssida.

Utbildningarna är rangordnade efter andelen inte matchade

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen och Prognosinstitutet, SCB

Matchning i olika grupper

Många av de yrkesförberedande gymnasieutbildningarna har en mycket ojämn könsstruktur. Undantagen är restaurang- och livsmedelsutbildningen samt naturbruksutbildningen där könsfördelningen är relativt jämn. I dessa utbildningsgrupper utgjorde kvinnorna 58 respektive 44 procent i åldersgruppen 20–64 år 2016. Övriga yrkesförberedande gymnasieutbildningar har en ojämn eller mycket ojämn könsfördelning. Nästan 70 procent av dem med handels- och administrationsutbildning är kvinnor. Bland barn- och fritidsutbildade utgör kvinnorna drygt 80 procent och bland vård- och omsorgsutbildade omkring 90 procent.

För flera andra utbildningar på gymnasial nivå är i stället männen i överväldigande majoritet. Detta gäller byggutbildning, fordonsutbildning samt VVS-, drift-, underhålls- och energiteknisk utbildning. Detsamma gäller el-, automations- och datorteknisk utbildning. Männen utgör 97–98 procent i dessa utbildningsgrupper. Bland dem med industriutbildning eller transportutbildning utgör männen omkring 90 procent.

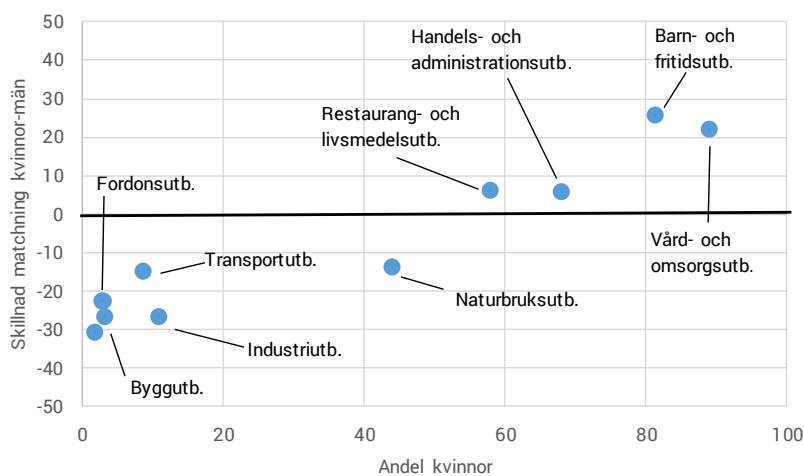
Stora skillnader i matchning mellan gymnasieutbildade kvinnor och män

För de yrkesförberedande gymnasieutbildningarna kan man se ett samband mellan könsfördelningen och skillnaden i matchning mellan kvinnor och män. När kvinnorna är i majoritet i en gymnasial utbildningsgrupp så är matchningen mellan utbildning och yrke också bättre för kvinnorna än för männen med samma utbildningsbakgrund. Detta gäller exempelvis barn- och fritidsutbildning samt vård- och omsorgsutbildning där en större andel kvinnor än män har ett yrke som helt bedöms överensstämma med utbildningen. Motsatsen gäller i de utbildningsgrupper där männen är i majoritet. Män med dessa utbildningar har ofta en förhållandevis hög matchning på arbetsmarknaden medan kvinnorna är matchade i väsentligt lägre utsträckning. Bland industriutbildade är det till exempel nästan dubbelt så vanligt att män har ett yrke som bedöms matcha utbildningen.

Restaurang- och livsmedelsutbildningen har relativt jämn könsfördelning. Kvinnor och män med denna utbildningsbakgrund har också i ungefär samma utsträckning ett yrke som matchar utbildningen. Omkring hälften arbetar i ett yrke som helt eller delvis bedöms matcha utbildningen.

Även inom naturbruksutbildningen är könsfördelningen jämn. Men bland dem med denna utbildning är däremot skillnaden i matchning stor mellan kvinnor och män. Män har i mycket högre utsträckning än kvinnor ett yrke som bedöms matcha utbildningen. Detta beror till en del på att män i högre grad än kvinnor arbetar som maskinförare.

Diagram 3.3 Gymnasieutbildningar. Skillnad i matchning mellan kvinnor och män samt andel kvinnor i utbildningsgruppen 20–64 år, 2016. Procent

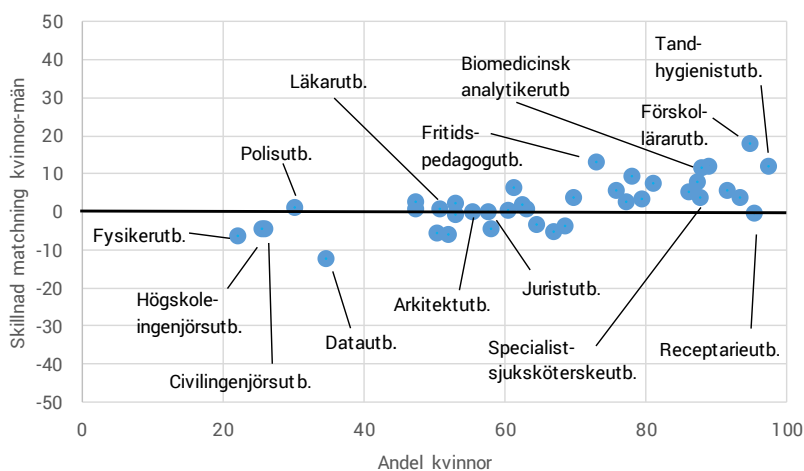
Anmärkning: Matchning avser i detta diagram de som har ett yrke som helt matchar utbildningen. För de utbildningar som ligger ovanför den svarta mittlinjen har kvinnor i högre utsträckning än män ett yrke som bedöms matcha utbildningen. Det omvända råder för utbildningar under den svarta linjen.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Kvinnor och män med eftergymnasial utbildning är ofta matchade i ungefär samma utsträckning

I motsats till de gymnasiala utbildningarna finns det för de eftergymnasiala utbildningarna inte något tydligt samband mellan könsfördelningen i utbildningsgruppen och skillnaden i matchning mellan kvinnor och män. För flertalet eftergymnasiala utbildningar är det endast små skillnader mellan kvinnor och män vad gäller andelen som har ett yrke som bedöms matcha utbildningen. Detta gäller även då könsfördelningen är ojämn inom utbildningsgruppen. För de flesta eftergymnasiala utbildningar är skillnaderna i matchning mellan kvinnor och män mindre än tio procentenheter.

Diagram 3.4 Eftergymnasiala utbildningar. Skillnad i matchning mellan kvinnor och män samt andel kvinnor i utbildningsgruppen 20–64 år, 2016. Procent

Anmärkning: Matchning avser i detta diagram de som har ett yrke som helt matchar utbildningen. För de utbildningar som ligger ovanför den svarta mittlinjen har kvinnor i högre utsträckning än män ett yrke som bedöms matcha utbildningen. Det omvända råder för utbildningar under den svarta linjen.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Jurist-, läkar-, arkitekt- och kemistutbildning är exempel på utbildningar där kvinnor och män i ungefär samma utsträckning har ett yrke som matchar utbildningen. I dessa utbildningsgrupper är könsfördelningen relativt jämn. Även kvinnor och män med polisutbildning är matchade i samma utsträckning. Männerna är dock i majoritet bland de polisutbildade. Några andra utbildningsgrupper utmärks av en mycket stor andel kvinnor, exempelvis receptarieutbildningen och specialist-sjuksköterskeutbildningen. Även för dessa är matchningen ungefär lika stor för kvinnor och män.

För ett antal utbildningsgrupper finns det däremot en viss skillnad i matchning mellan kvinnor och män. I allmänhet följer dessa eftergymnasiala utbildningar samma mönster som de gymnasieutbildningar där könsfördelningen är ojämn. I de fall då kvinnorna är i majoritet i utbildningsgruppen, är också andelen kvinnor som är helt matchade på arbetsmarknaden större än motsvarande andel bland männen. Detta gäller exempelvis förskollärarytutbildade.

Motsatsen gäller datautbildade där männen är i majoritet. Bland datautbildade på eftergymnasial nivå är det en något högre andel män än kvinnor som har ett yrke som bedöms matcha utbildningen.

Små skillnader i matchning mellan olika åldrar

Skillnaden i matchning mellan olika åldersgrupper är för de flesta utbildningsgrupper förhållandevis liten, både bland dem med yrkesförberedande gymnasieutbildningar och bland dem med eftergymnasiala utbildningar.

Några skillnader kan vara värda att nämna. Yngre med industri-, fordons- eller transportutbildning har i större utsträckning än äldre med samma utbildning ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen. Det kan finnas flera förklaringar till detta. En möjlig orsak är att en del jobb är för tunga för att orka hela arbetslivet. En annan är att äldre ofta drabbas hårdare av strukturrationaliseringar då deras arbetsuppgifter försvinner och inte längre efterfrågas. Äldre kan därefter ha svårare än yngre att komma tillbaka till arbetsmarknaden i samma yrke som tidigare. Ytterligare en förklaring kan vara att en del av intresse eller av andra skäl byter yrke under arbetslivets gång.

Även för ett antal eftergymnasiala utbildningar är skillnaderna mellan åldersgrupperna något större, exempelvis bland dem som har biomedicinsk analytikerutbildning, förskollärarytbildning, fritidspedagogutbildning eller arkitektutbildning. För dessa utbildningar har yngre i högre utsträckning än äldre ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen. Matchningen är dock totalt sett förhållandevis hög för personer med dessa utbildningar oavsett ålder.

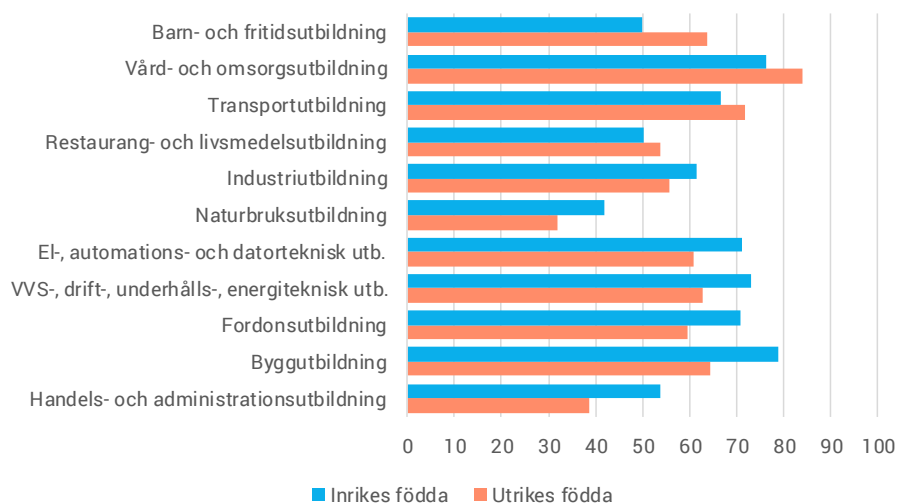
För några andra utbildningar där det råder stor konkurrens om jobben som matchar utbildningen, är det i stället de äldre som har en högre matchning på arbetsmarknaden jämfört med de yngre. Detta gäller dem med konstnärlig utbildning, humanistisk högskoleutbildning, utbildning inom journalistik och medievetenskap samt biologutbildning.

Ofta högre matchning bland inrikes födda

Inrikes födda har oftare än utrikes födda ett yrke som matchar utbildningen. Detta är speciellt tydligt bland många eftergymnasiala utbildningar. Att det är en lägre andel utrikes än inrikes födda som arbetar i ett yrke som matchar utbildningen kan ha flera orsaker. Förklaringar som brukar nämnas är till exempel att arbetsgivarna inte känner till de utländska utbildningarna, skillnader mellan svenska och utländska utbildningars innehåll, avsaknad av nätverk som leder till jobb samt bristande kunskaper i svenska språket.

Matchningen är hög bland dem som har transportutbildning eller vård- och omsorgsutbildning, samtidigt som skillnaderna i matchning mellan inrikes och utrikes födda är små. För dessa utbildningar är det dessutom en högre andel utrikes än inrikes födda som har ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen. Även bland dem med barn- och fritidsutbildning samt restaurang- och livsmedelsutbildning är utrikes födda bättre matchade på arbetsmarknaden. För övriga yrkesförberedande gymnasieutbildningar har inrikes födda i högre utsträckning än utrikes födda ett yrke som matchar utbildningen.

Diagram 3.5 Gymnasieutbildningar. Andel anställda inrikes och utrikes födda i åldern 20–64 år som har ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen 2016. Procent

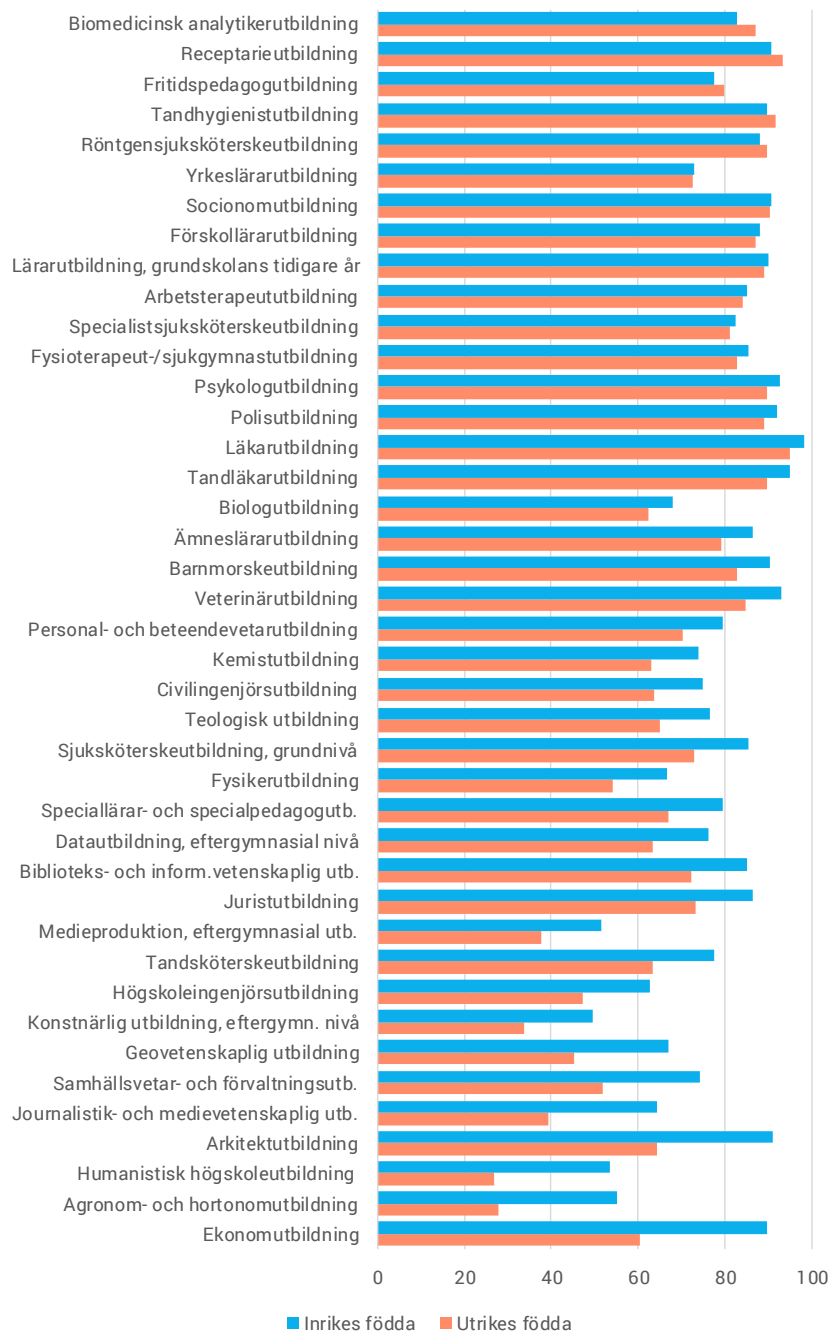
Anmärkning: Utbildningarna är rangordnade efter skillnaden mellan helt matchade inrikes och utrikes födda.
Källa: Prognosinstitutet, SCB

Stora skillnader i matchning mellan inrikes och utrikes födda som har generella eftergymnasiala utbildningar

Det finns ett stort antal eftergymnasiala utbildningar där det endast är små skillnader mellan inrikes och utrikes födda avseende andelen av de anställda som arbetar i yrken som matchar utbildningen. För flera av dessa utbildningar är samtidigt matchningen hög på arbetsmarknaden. Här återfinns många högskoleutbildningar som har tydliga målyrken, vilket ofta bidrar till att det är lättare att få ett jobb som matchar utbildningen. Många av dessa utbildningar leder till legitimationsyrken inom hälso- och sjukvård eller skola, och flertalet är utbildningar för vilka det råder en bristsituation på arbetsmarknaden.

Men det finns också många utbildningar på eftergymnasial nivå där skillnaden i matchning mellan inrikes och utrikes födda är stor eller mycket stor. Detta gäller bland annat ett antal generella utbildningar samt utbildningar där det råder stor konkurrens om jobben som matchar utbildningen. Några exempel på sådana utbildningar är konstnärlig eftergymnasial utbildning, humanistisk högskoleutbildning samt journalistik och medievetenskaplig utbildning. Men även bland dem med högskoleingenjörsutbildning är skillnaderna stora mellan inrikes och utrikes födda vad gäller andelen som har ett yrke som bedöms matcha utbildningen. Detsamma gäller för dem som har en ekonomutbildning på högskolenivå. En bidragande förklaring till att utrikes födda med ingenjör- och ekonomutbildning har lägre matchning än inrikes födda med samma utbildning kan vara att en del utrikes födda har utländska utbildningar, vilka kan skilja sig från de svenska vad gäller utbildningens innehåll.

Diagram 3.6 Eftergymnasiala utbildningar. Andel anställda inrikes och utrikes födda i åldern 20–64 år som har ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen 2016. Procent

Anmärkning: Utbildningarna är rangordnade efter skillnaden mellan helt matchade inrikes och utrikes födda
 Källa: Prognosinstitutet, SCB

4. Matchningen för olika utbildningar

Detta kapitel ger en mer detaljerad beskrivning av matchningen på arbetsmarknaden för 7 gymnasiala yrkesutbildningar och 19 eftergymnasiala utbildningar. Först redovisas de gymnasiala utbildningarna och därefter de eftergymnasiala utbildningarna efter ämnesinriktning.

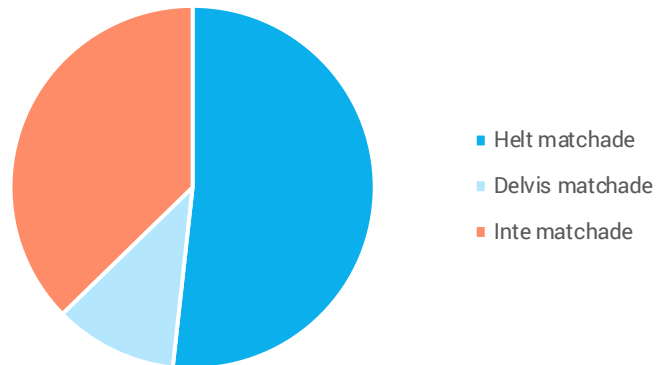
Handels- och administrationsutbildning (gymnasial)

Utbildningsgruppen omfattar utbildade på gymnasieskolans handels- och administrationsprogram samt motsvarande äldre utbildningar. Det fanns totalt cirka 269 500 personer i åldern 20–64 år med en handels- och administrationsutbildning på gymnasial nivå år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 81 procent. Andelen arbetslösa var 5,2 procent. Övriga 14 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 209 900 anställda.

Endast hälften arbetar i helt matchande yrken

Av de anställda med handels- och administrationsutbildning arbetar 52 procent inom yrken som helt bedöms matcha utbildningen. De vanligaste yrkena är försäljningsyrken inom detaljhandeln samt kontorsassistenter och sekreterare. Andra exempel på helt matchande yrken är bland annat försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare samt kundserviceyrken. Vidare arbetar 11 procent av de anställda i yrken som delvis matchar utbildningen. Det handlar främst om yrken som normalt kräver en längre utbildning än handels- och administrationsutbildningen men som inriktningsmässigt helt eller delvis stämmer överens med utbildningen. Exempel på sådana yrken är medicinska sekreterare, vårdadministratörer samt planerare och utredare. Återstående 37 procent arbetar i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Många av dessa arbetar inom vård- och omsorgsyrken. Andra exempel på yrken är barnskötare och elevassistenter samt städ-yrken.

Diagram 4.1 Anställda med handels- och administrationsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Tabell 4.1 Yrken bland anställda med handels- och administrationsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	14
Kontorsassistenter och sekreterare	12
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	5
Chefer inom ekonomi, personal, marknadsföring, annan administration m.m.	5
Lagerpersonal och transportledare m.fl.	3
Kundserviceyrken	3
Banktjänstemän och redovisningsekonomer m.fl.	3
Övriga yrken	6
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>52</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Medicinska sekreterare, vårdadministratörer m.fl.	3
Planerare och utredare m.fl.	1
Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare m.fl.	1
Övriga yrken	6
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>11</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Vård- och omsorgsyrken	10
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	3
Process- och maskinoperatörer /Arbetsledare inom tillverkning	3
Städyrken	3
Övriga yrken	18
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>37</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Endast **4 av 10** utrikes födda med handels- och administrationsutbildning är helt matchade

Utrikes födda ännu sämre matchade

Två tredjedelar av de utbildade är kvinnor. Kvinnorna är något bättre matchade på arbetsmarknaden än männen; 54 procent av kvinnorna ses som helt matchade jämfört med 48 procent av männen. Andelen anställda som arbetar i ett matchande yrke skiljer sig inte nämnvärt

mellan olika åldrar. Bland de äldre är yrken som banktjänsteman och redovisningsekonom mer vanliga än bland de yngre. För dessa yrken har kompetenskraven ökat och arbetsgivarna kräver idag oftast en eftergymnasial utbildning. Matchningen är något bättre bland inrikes födda än bland utrikes födda. Av de inrikes födda arbetar 54 procent i ett yrke som helt matchar deras utbildning jämfört med 39 procent av de utrikes födda. Många utrikes födda arbetar inom vård- och omsorgsyrken eller som städare.

En stor andel av dem med handels- och administrationsutbildning arbetar idag i yrken som inte alls matchar utbildningen. Dessutom visar SCB:s senaste långsiktiga prognos på ett överskott av handels- och administrationsutbildade fram till år 2035 (SCB, 2017a). Detta betyder att matchningen riskerar att försämrats ännu mer framöver.

Tabell 4.2 Anställda med handels- och administrationsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	140 300	54	12	34	100
Män	69 500	48	8	44	100
20–39 år	59 700	53	5	42	100
40–54 år	93 200	52	12	37	100
55–64 år	57 000	51	15	34	100
Inrikes födda	180 500	54	12	35	100
Utrikes födda	29 400	39	7	54	100
Totalt	209 900	52	11	37	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 86 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Byggutbildning (gymnasial)

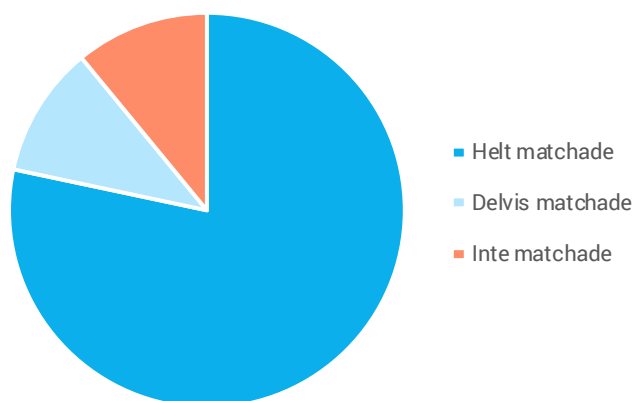
Närmare 143 000 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en gymnasial byggutbildning. Av dessa förvärvsarbetade 89 procent. Andelen arbetslösa var 3,2 procent. Övriga 7 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var närmare 120 400 anställda.

Bygg- och anläggningsprogrammet är ett av de största yrkesprogrammen inom gymnasieskolan. Av gymnasieprogrammets fem inriktningar är husbyggnad den största. Övriga inriktningar på programmet är mark och anläggning, måleri, plåtslageri och anläggningsfordon. I denna utbildningsgrupp ingår även de som har gått inriktningen fastighet på VVS- och fastighetsprogrammet. Även äldre byggutbildningar ingår i utbildningsgruppen.

Närmare åtta av tio arbetar i ett yrke som helt matchar utbildningen

Av de anställda arbetar 78 procent inom yrken som helt matchar deras utbildning. Närmare hälften av dessa arbetar som snickare, murare, anläggningsarbetare eller som arbetsledare inom bygg och anläggning. Övriga anställda som ses som matchade arbetar bland annat som målare, chefer inom byggverksamhet, process- och maskinoperatörer, fastighetsskötare och maskinförare. Av de anställda arbetar 11 procent inom yrken som till viss del bedöms matcha utbildningen, medan ytterligare 11 procent har ett yrke som inte alls bedöms matcha deras utbildning.

Diagram 4.2 Anställda med gymnasial byggutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern har det under de senaste åren varit brist på byggutbildade (SCB, 2017b). Samtidigt är andelen som jobbar i ett matchande yrke större bland

byggutbildade än bland andra gymnasiala yrkesutbildningar, vilket kan vara ytterligare en indikation på att efterfrågan på byggutbildade är stor.

Tabell 4.3 Yrken bland anställda med byggutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Snickare, murare, anläggningsarbetare/Arbetsledare bygg och anläggning	37
Målare, lackerare och skorstensfejare m.fl.	7
Chefer inom byggverksamhet m.m.	5
Process- och maskinoperatörer/Arbetsledare inom tillverkning	4
Fastighetsskötare m.fl.	3
Lagerpersonal och transportledare m.fl.	3
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	3
Maskinförare/Matrosor och jungmän m.fl.	3
Takmontörer/Golvläggare/Isoleringsmontörer/Glastekniker	2
Gjutare, svetsare och plåtslagare m.fl.	2
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	2
Malmförädlingsyrken och brunnsbörare m.fl.	2
Övriga yrken	6
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>78</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Lastbilsförare m.fl.	2
Smeder och verktygsmakare m.fl.	2
Övriga yrken	7
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>11</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Vård- och omsorgsyrken	3
Kontorsassistenter och sekreterare	1
Övriga yrken	7
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>11</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Endast **52 procent** av kvinnorna är helt matchade

Männen bättre matchade på arbetsmarknaden

Det är en kraftig mansdominans bland de byggutbildade och det är också en betydligt större andel av männen än av kvinnorna som arbetar i ett yrke som matchar byggutbildningen. Bland kvinnor med denna utbildning arbetar drygt 20 procent inom olika omsorgsyrken såsom barnskötare, undersköterska, personlig assistent och vårdare. Även inrikes födda arbetar i större utsträckning än utrikes födda i ett matchande yrke. Det stora antalet utländska byggnadsarbetare som arbetar i Sverige men inte är folkbokförda i landet ingår inte i denna sammanställning.

Tabell 4.4 Anställda med byggtutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	4 100	52	7	40	100
Män	116 300	79	11	10	100
20–39 år	60 800	80	9	11	100
40–54 år	42 600	77	12	11	100
55–64 år	17 000	75	13	12	100
Inrikes födda	114 800	79	11	10	100
Utrikes födda	5 600	64	13	23	100
Totalt	120 400	78	11	11	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 80 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Industriutbildning (gymnasial)

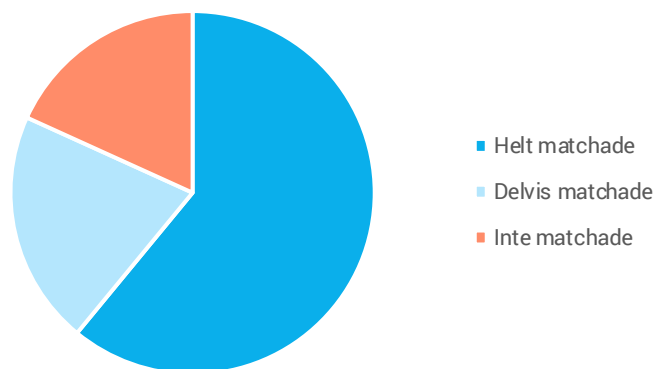
Det fanns totalt cirka 202 300 personer i åldern 20–64 år med en gymnasial industriutbildning år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 83 procent. Andelen arbetslösa var 4,9 procent. Övriga 12 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 159 600 anställda.

Industritekniska programmet är ett av de minsta yrkesprogrammen inom gymnasieskolan. Programmet har fyra inriktningar. I den här utbildningsgruppen ingår inriktningarna mot processteknik, produkt- och maskinteknik samt svetsteknik. Även äldre liknande utbildningar ingår i denna utbildningsgrupp.

Omkring sex av tio arbetar i helt matchande yrken

Totalt arbetar 61 procent av de anställda med industriutbildning inom yrken som helt bedöms matcha deras utbildning. Yrkesspridningen är stor och de vanligaste yrkena är smeder och verktygsmakare, process- och maskinoperatörer samt arbetsledare inom tillverknig. Vidare arbetar 21 procent av de anställda i yrken som delvis matchar deras utbildning. Det handlar här om yrken där utbildningens inriktning delvis överensstämmer med yrket, till exempel snickare, murare, anläggningsarbetare, fastighetsskötare, lastbilsförare samt maskinförare. Slutligen arbetar 18 procent i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Yrkesspridningen är även här stor och några exempel på yrken är vård- och omsorgsyrken, återvinningsarbetare med flera.

Diagram 4.3 Anställda med industriutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Tabell 4.5 Yrken bland anställda med industriutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Smeder och verktygsmakare m.fl.	11
Process- och maskinoperatörer. /Arbetsledare inom tillverkning	10
Gjutare, svetsare och plåtslagare m.fl.	5
Underhållsmekaniker och maskinreparatörer	5
Montörer	5
Lagerpersonal och transportledare m.fl.	4
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	3
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	3
Chefer inom IT, logistik, ekonomi och försäljning m.m.	4
Övriga yrken	11
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	61
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Snickare, murare, anläggningsarbetare/Arbetsledare bygg och anläggning	5
Fastighetsskötare m.fl.	3
Lastbilsförare m.fl.	3
Maskinförare/Matros och jungmän m.fl.	2
Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer/Flygmekaniker m.fl.	2
Övriga yrken	6
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	21
Yrken som inte matchar utbildningen	
Vård- omsorgsyrken	4
Återvinningsarbetare, tidningsdistributörer, övriga servicearbetare	3
Bil-, motorcykel och cykelförare/Buss- och spårvagnsförare	2
Övriga yrken	10
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	18

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

1 av 4

kvinnor med industriutbildning arbetar inom vården

Kvinnorna arbetar inom vården

Utbildningen är starkt mansdominerad och närmare nio av tio av de utbildade är män. Kvinnorna är sämre matchade på arbetsmarknaden. Endast 37 procent arbetar i ett yrke som helt matchar deras utbildning medan 55 procent arbetar i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Av samtliga anställda kvinnor med industriutbildning arbetar var fjärde inom ett vård- och omsorgsyrike. Bland männen är matchningen betydligt bättre, 64 procent är helt matchade och endast 14 procent har ett yrke som inte alls bedöms matcha utbildningen. Många utbildade är äldre och bland dessa är matchningen på arbetsmarknaden sämre. Bland de anställda i åldern 20–39 år arbetar 69 procent i ett yrke som helt matchar deras utbildning, i åldern 40–54 år är det 62 procent och bland dem i åldern 55–64 år är det 53 procent som har ett yrke som matchar utbildningen. En möjlig orsak till sämre matchning bland de äldre skulle kunna vara strukturrationaliseringar efter vilka äldre ofta har svårt att komma tillbaka till arbetsmarknaden i samma yrke som tidigare.

Matchningen är något bättre bland inrikes än utrikes födda men skillnaden är relativt liten jämfört med flera andra utbildningsgrupper.

Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern har det under senare år varit brist på såväl nyutexaminerade som yrkeserfarna med industriutbildning (SCB, 2017b). Enligt SCB:s senaste utbildningsprognos kommer bristen på industriutbildade att öka framöver på grund av stora pensionsavgångar och ett för litet tillskott av nyutexaminerade (SCB, 2017a). Trots att det råder brist på utbildade är det en betydande andel av de industriutbildade som har ett yrke som inte alls eller endast delvis bedöms matcha utbildningen. Det kan finnas flera orsaker till detta. En är att de industriutbildade av olika skäl har gått vidare i sitt yrkesliv och nu vill arbeta med annat. Men det kan också finnas regionala obalanser vad gäller tillgången på matchande jobb. Ett annat skäl kan vara att dessa har en kompetens som inte längre efterfrågas på dagens arbetsmarknad.

Tabell 4.6 Anställda med industriutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	17 100	37	8	55	100
Män	142 500	64	22	14	100
20–39 år	38 600	69	17	15	100
40–54 år	80 400	62	21	17	100
55–64 år	40 500	53	23	24	100
Inrikes födda	143 800	61	22	17	100
Utrikes födda	15 800	56	14	31	100
Totalt	159 600	61	21	18	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 85 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

7 av 10 fordonsutbildade arbetar i ett helt matchande yrke

Fordonsutbildning (gymnasial)

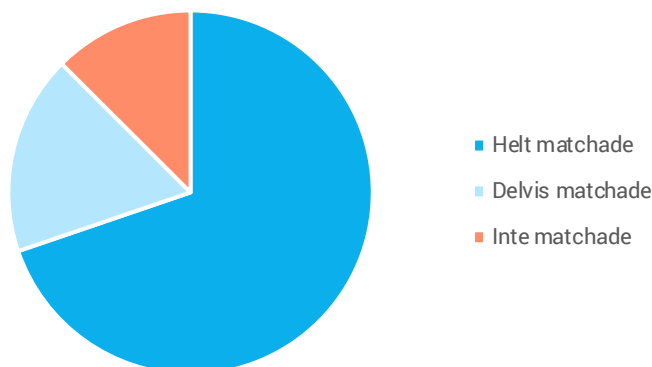
Det fanns totalt cirka 109 600 personer i åldern 20–64 år med en fordonsutbildning år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 89 procent. Andelen arbetslösa var 3,5 procent. Övriga 8 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 92 200 anställda.

Fordons- och transportprogrammet är ett av de största yrkesprogrammen inom gymnasieskolan och programmet har fem inriktningar. I den här utbildningsgruppen ingår utbildade inom inriktningarna mot karoseri och lackering, lastbil och mobila maskiner samt personbil. Ungefär hälften av eleverna på programmet väljer någon av dessa tre inriktningar. Även äldre liknande utbildningar ingår i utbildningsgruppen. Utbildade inom övriga inriktningar på fordonsprogrammet ingår däremot i utbildningsgruppen transportutbildade.

Sju av tio arbetar i helt matchande yrken

Av de anställda med fordonsutbildning arbetar 70 procent inom yrken som helt matchar deras utbildning. Yrkesspridningen är stor. De vanligaste yrkena är motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer. Andra matchande yrken är bland annat lastbilsförare och process- och maskinoperatörer. Vidare arbetar 18 procent av de anställda i yrken som delvis matchar deras utbildning. Exempel på sådana yrken är anläggningsarbetare och återvinningsarbetare. Återstående 13 procent arbetar i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Det är exempelvis vård- och omsorgsyrken samt olika städyrken.

Diagram 4.4 Anställda med fordonsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.
Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Tabell 4.7 Yrken bland anställda med fordonsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer/Flygmekaniker m.fl.	18
Lastbilsförare m.fl.	6
Process- och maskinoperatörer/Arbetsledare inom tillverkning	5
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	4
Smeder och verktygsmakare m.fl.	4
Lagerpersonal och transportledare m.fl.	4
Montörer	4
Underhållsmekaniker och maskinreparatörer	4
Chefer inom IT, logistik och övrig servicenäring m.m.	4
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	3
Maskinförare/Matrosor och jungmän m.fl.	3
Gjutare, svetsare och plåtslagare m.fl.	3
Övriga yrken	7
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>70</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Snickare, murare, anläggningsarbetare/Arbetsledare bygg och anläggning	4
Bil-, motorcykel och cykelförare/Buss- och spårvagnsförare	2
Återvinningsarbetare, tidningsdistributörer, övriga servicearbetare	2
Övriga yrken	9
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>18</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Vård- och omsorgsyrken	2
Fastighetsskötare m.fl.	2
Städyrken	1
Andra bevaknings- och säkerhetsyrken	1
Övriga yrken	6
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>13</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Yngre bättre matchade på arbetsmarknaden

Utbildningen är starkt mansdominerad. Nästan alla med fordonsutbildning är män. De fåtal kvinnor med fordonsutbildning är dessutom dåligt matchade på arbetsmarknaden. Hela 42 procent av kvinnorna arbetar i yrken som inte alls bedöms matcha deras utbildning. För män gäller det endast 12 procent.

Matchningen är något bättre bland de yngre; 74 procent av dem i åldern 20–39 år har ett yrke som helt matchar deras utbildning jämfört med 63 procent bland dem i åldern 55–64 år. Matchningen är även något bättre bland inrikes än utrikes födda med denna utbildningsbakgrund.

Trots att det enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern råder stor brist på såväl nytexaminerade som yrkeserfarna med fordonsutbildning (SCB, 2017b) är det en betydande andel av dem med denna utbildning som har ett arbete som inte alls eller endast delvis

matchar deras utbildning. Det finns flera anledningar till detta. Det kan vara att de fordonsutbildade har gått vidare i sin yrkeskarriär, regionala obalanser med mera.

Tabell 4.8 Anställda med fordonsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	2 600	47	11	42	100
Män	89 600	70	18	12	100
20–39 år	42 200	74	15	11	100
40–54 år	36 000	68	19	13	100
55–64 år	14 000	63	22	15	100
Inrikes födda	83 500	71	18	12	100
Utrikes födda	8 700	60	20	20	100
Totalt	92 200	70	18	13	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 83 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Transportutbildning (gymnasial)

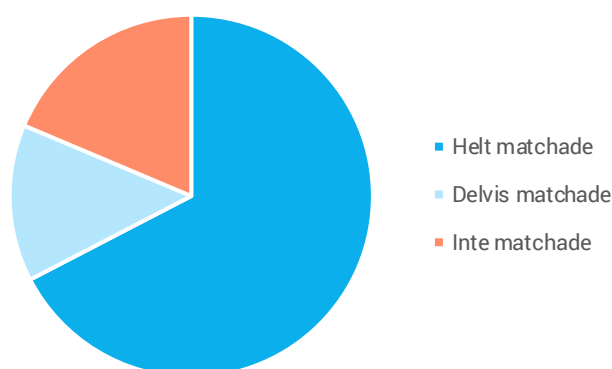
Det fanns totalt cirka 56 300 personer i åldern 20–64 år med en gymnasial transportutbildning år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 87 procent. Andelen arbetslösa var 4,3 procent. Övriga 9 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 46 700 anställda.

Fordons- och transportprogrammet är ett av de största yrkesprogrammen inom gymnasieskolan. Av programmets fem inriktningar ingår utbildade inom inriktningarna mot godshantering och transport i den här utbildningsgruppen. Dessutom ingår äldre liknande utbildningar. Utbildade inom övriga tre inriktningar ingår i utbildningsgruppen fordonsutbildade.

Två av tre arbetar i helt matchande yrken

Av de anställda med transportutbildning arbetar 67 procent inom yrken som helt bedöms matcha utbildningen. Det vanligaste yrket är lastbilsförare. Andra yrken som bedöms vara helt matchade är exempelvis bil-, motorcykel och maskinförare. Det är även vanligt att arbeta som lagerpersonal och transportledare. Vidare arbetar 14 procent av de anställda i yrken som delvis matchar utbildningen. Exempel på sådana yrken är anläggningsarbetare och montörer. Återstående 19 procent arbetar i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Yrkesspridningen är här stor och några exempel är vård- och omsorgsyrken samt smeder och verktygsmakare.

Diagram 4.5 Anställda med transportutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.
Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Tabell 4.9 Yrken bland anställda med transportutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Lastbilsförare m.fl.	33
Bil-, motorcykel och cykelförare/Buss- och spårvagnsförare	9
Maskinförare/Matros och jungmän m.fl.	8
Lagerpersonal och transportledare m.fl.	5
Chefer inom logistik m.m.	3
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	2
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	2
Övriga yrken	3
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>67</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Snickare, murare, anläggningsarbetare/Arbetsledare bygg och anläggning	5
Process- och maskinoperatörer/Arbetsledare inom tillverkning	3
Montörer	2
Malmförädlingsyrken och brunnsbore m.fl.	1
Andra bevaknings- och säkerhetsyrken	1
Lantbruks- och trädgårdsyrken	1
Övriga yrken	2
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>14</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Smeder och verktygsmakare m.fl.	2
Vård- och omsorgsyrken	2
Övriga yrken	15
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>19</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesutbildningar som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

7 av 10 i åldern 20-39 år arbetar i helt matchande yrken

Yngre något bättre matchade på arbetsmarknaden

Utbildningen är starkt mansdominerad, cirka nio av tio med en gymnasial transportutbildning är män. Dessutom är kvinnorna med denna utbildning dåligt matchade på arbetsmarknaden. Hela 38 procent av de utbildade kvinnorna arbetar i ett yrke som inte alls bedöms överensstämma med utbildningen. Motsvarande andel bland männen är 17 procent. Jämför man olika åldrar är matchningen något bättre bland de yngsta; 71 procent av dem i åldern 20–39 år har ett yrke som helt matchar utbildningen jämfört med 60 procent bland dem i åldern 55–64 år. Bland de relativt sett få utrikes födda är det en något större andel som har ett yrke som helt matchar utbildningen jämfört med de inrikes födda.

Trots att det enligt arbetsgivarnas bedömning råder stor brist på såväl nyutexaminerade som yrkeserfarna med transportutbildning (SCB, 2017b) är det en betydande andel av dem med denna utbildning som har ett yrke som inte alls eller endast delvis bedöms matcha utbildningen. Anledningarna till detta kan vara flera. Liksom flera andra gymnasiala yrkesutbildningar kan det exempelvis bero på att en del har gått vidare i sin yrkeskarriär eller regionala obalanser mellan tillgång och efterfrågan

på utbildade. Om fler transportutbildade skulle arbeta inom matchande yrken skulle bristen kunna mildras något.

Tabell 4.10 Anställda med transportutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	4 100	53	9	38	100
Män	42 600	69	15	17	100
20–39 år	28 000	71	13	16	100
40–54 år	11 900	64	14	21	100
55–64 år	6 800	60	16	24	100
Inrikes födda	40 800	67	15	18	100
Utrikes födda	5 900	72	8	20	100
Totalt	46 700	67	14	19	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 76 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

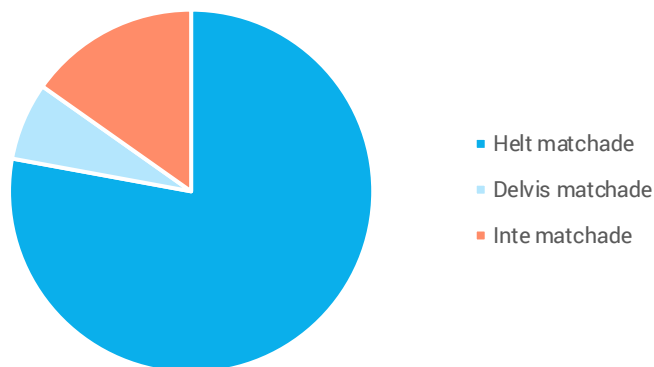
Vård- och omsorgsutbildning (gymnasial)

Det fanns totalt cirka 246 500 personer i åldern 20–64 år med en vård- och omsorgsutbildning på gymnasial nivå år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 84 procent. Andelen arbetslösa var 3,3 procent. Övriga 13 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 202 500 anställda.

Närmare åtta av tio arbetar i helt matchande yrken

Många av de anställda med vård- och omsorgsutbildning arbetar inom yrken som helt bedöms matcha utbildningen, 78 procent. Det vanligaste yrket är undersköterskor i vilket lite mer än hälften av de anställda arbetar. Utöver det yrket arbetar de med denna utbildningsbakgrund framför allt som vårdbiträden, personliga assistenter, skötare, vårdare eller som övrig vård- och omsorgspersonal. Vidare arbetar 7 procent av de anställda i yrken som delvis matchar deras utbildning. Här handlar det framför allt om yrken som inriktningsmässigt helt eller delvis överensstämmer med vård- och omsorgsutbildningen men för vilka det normalt krävs en längre utbildning. Exempel på sådana yrken är behandlingsassistenter, socialpedagoger, medicinska sekreterare och vårdadministratörer. Slutligen arbetar 15 procent i yrken som inte alls bedöms matcha deras utbildning. Yrkesspridningen är stor för denna grupp. Några exempel på yrken är kontorsassistenter och sekreterare samt städyrken.

Diagram 4.6 Anställda med vård- och omsorgsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.
Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Tabell 4.11 Yrken bland anställda med vård- och omsorgsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Undersköterskor	53
Skötare/Vårdare, boendestödjare/Övrig vård- och omsorgspersonal	12
Vårdbiträden/Personliga assistenter	9
Övriga yrken	4
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>78</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	2
Behandlingsassistenter och socialpedagoger m.fl.	1
Andra bevaknings- och säkerhetsyrken	1
Medicinska sekreterare, vårdadministratörer m.fl.	1
Övriga yrken	3
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>7</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	3
Städyrken	1
Process- och maskinoperatörer/Arbetsledare inom tillverkning	1
Snabbmatspersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.	1
Övriga yrken	9
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>15</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

84 procent av utrikes födda med vård- och omsorgsutbildning är helt matchade

Matchningen bättre bland utrikes födda

Närmare nio av tio utbildade är kvinnor. Kvinnorna är samtidigt betydligt bättre matchade på arbetsmarknaden; 80 procent av kvinnorna ses som helt matchade jämfört med endast 59 procent av männen. Kvinnorna som inte arbetar i ett helt matchande yrke arbetar många gånger inom andra yrken i vård- och omsorgssektorn. Männen arbetar i stället inom tillverksindustrin och inom transport och magasinering. Många av de utbildade är äldre men andelen anställda som arbetar i matchande yrken skiljer sig inte nämnvärt mellan olika åldrar. Andelen utrikes födda är förhållandevis hög, cirka en av fem anställda med vård- och omsorgsutbildning är utrikes född. Matchningen är något bättre bland utrikes födda. 84 procent av de utrikes födda arbetar i ett yrke som helt matchar deras utbildning jämfört med 76 procent av de inrikes födda. Det är framför allt fler utrikes födda som arbetar som undersköterskor.

Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern är det viss brist på arbetskraft med vård- och omsorgsutbildning (SCB, 2017b). Jämfört med andra gymnasiala utbildningar är andelen av de anställda som arbetar i ett matchande yrke förhållandevis hög bland vård- och omsorgsutbildade. Samtidigt saknar en stor andel av dem som arbetar inom vård- och omsorgsyrkerna en vård- och omsorgsutbildning. Endast 35 procent av de anställda inom dessa yrken hade en vård- och omsorgsutbildning år 2016, vilket tyder på en tydlig brist på utbildad personal.

Tabell 4.12 Anställda med vård- och omsorgsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	178 900	80	6	13	100
Män	23 500	59	12	30	100
20–39 år	62 800	80	7	14	100
40–54 år	86 800	75	8	17	100
55–64 år	52 900	80	6	14	100
Inrikes födda	162 400	76	7	16	100
Utrikes födda	40 000	84	5	11	100
Totalt	202 500	78	7	15	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 91 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Restaurang- och livsmedelsutbildning (gymnasial)

Det fanns totalt cirka 120 000 personer i åldern 20–64 år med en restaurang- och livsmedelsutbildning år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 83 procent. Andelen arbetslösa var 4,8 procent. Övriga 12 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 96 900 anställda.

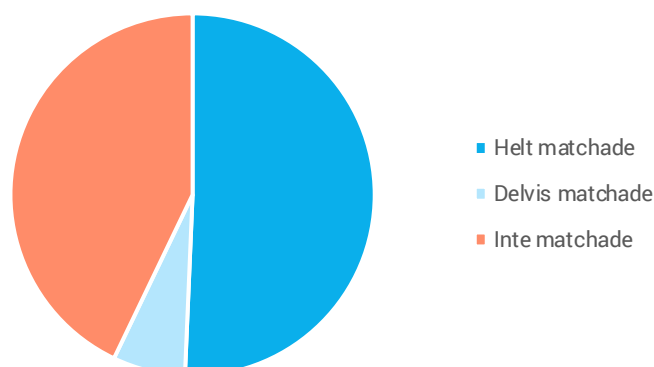
Restaurang- och livsmedelsprogrammet är ett av de medelstora yrkesprogrammen inom gymnasieskolan. Programmet har tre inriktningar där kök och servering är störst med ungefär 80 procent av programmets elever. Övriga inriktningar är bageri och konditori respektive färskvaror, delikatesser och catering. Även motsvarande äldre utbildningar ingår i utbildningsgruppen.

Endast hälften arbetar i matchande yrken

Yrkesspridningen är stor för denna utbildningsgrupp. Av de anställda med restaurang- och livsmedelsutbildning arbetar endast 51 procent inom yrken som helt bedöms matcha utbildningen, vilket är lågt jämfört med flertalet andra gymnasiala utbildningar. De vanligaste yrkena är kockar och kallskänkor, försäljningsyrken inom detaljhandeln, snabbmatspersonal, köks- och restaurangbiträden samt hovmästare, servitörer och bartendrar. Ytterligare 6 procent av de anställda arbetar i yrken som delvis matchar deras utbildning. Återstående 43 procent arbetar i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Det är exempelvis vård- och omsorgsyrken, städyrken, lagerpersonal samt barnskötare och elevassistenter.

Mer än **4 av 10** arbetar i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen

Diagram 4.7 Anställda med restaurang- och livsmedelsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Tabell 4.13 Yrken bland anställda med restaurang- och livsmedelsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Kockar och kallskänkor	17
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	11
Snabbmatpersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.	9
Chefer inom övrig servicenäring m.m.	4
Hovmästare, servitörer och bartendrar	3
Kundserviceyrken	2
Slaktare, bagare och livsmedelsförädlare m.fl.	2
Köksmästare och souschefer	1
Övriga yrken	2
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>51</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Process- o maskinoperatörer/Arbetsledare inom tillverkning (livsmedelsindustrin)	3
Övriga yrken	3
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>6</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Vård- och omsorgsyрken	11
Lagerpersonal och transportledare m.fl.	3
Städyrken	3
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	3
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	3
Kontorsassistenter och sekreterare	3
Snickare, murare, anläggningsarbetare/Arbetsledare bygg och anläggning	2
Övriga yrken	16
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>43</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Små skillnader i matchning mellan olika grupper

Närmare sex av tio med denna utbildning är kvinnor. Andelen som arbetar i ett yrke som matchar utbildningen är ungefär densamma för såväl kvinnor och män som för olika åldersgrupper. Det är även små skillnader i matchning mellan inrikes och utrikes födda.

Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern har det under senare år varit brist på såväl nyutexaminerade som yrkeserfarna med gymnasial restaurangutbildning (SCB, 2017b). Detta i kombination med att många av de utbildade arbetar i yrken som inte matchar utbildningen kan vara ett tecken på att många väljer att gå vidare till andra yrken snarare än att det är svårt att få arbete. Möjligheterna att få arbete inom rätt område skiljer sig dock beroende på utbildningens inriktning och var man bor i landet. Enligt Arbetsförmedlingens yrkeskompass är det exempelvis goda jobb möjligheter för kockar och kallskänkor medan det är hård konkurrens om jobben i vissa delar av landet för restaurang-, köks-, kafé- och konditoribiträden (Arbetsförmedlingen, 2018).

Tabell 4.14 Anställda med restaurang- och livsmedelsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	54 900	53	5	42	100
Män	42 000	47	9	44	100
20–39 år	57 300	52	6	43	100
40–54 år	29 300	49	8	44	100
55–64 år	10 300	51	7	41	100
Inrikes födda	83 900	50	7	43	100
Utrikes födda	13 000	54	6	41	100
Totalt	96 900	51	6	43	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 81 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

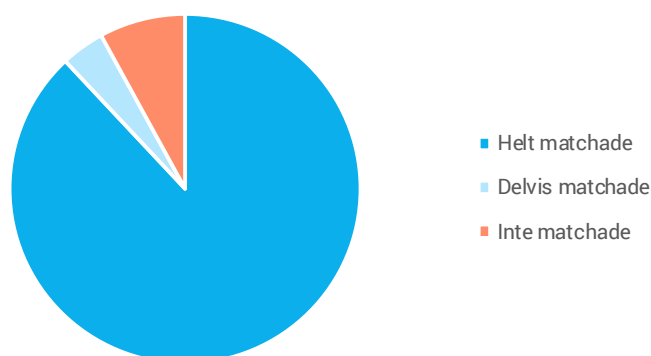
Förskollärarytildning

Omkring 65 200 personer i åldern 20–64 år hade en förskollärarytildning år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 92 procent. Andelen arbetslösa var 0,8 procent. Övriga 7 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 59 500 anställda.

Nio av tio arbetar i ett helt matchande yrke

Av de anställda arbetar 88 procent inom yrken som helt bedöms matcha utbildningen. De arbetar framför allt som förskollärare men även som chefer inom utbildningsområdet, grundskollärare eller fritidspedagoger. Ytterligare 4 procent av de anställda arbetar i yrken som delvis matchar utbildningen. Det är främst yrken för vilka utbildningens inriktning är rätt men utbildningens nivå ses som för låg eller för hög. Exempel på sådana yrken är barnskötare och elevassistenter eller speciallärare och specialpedagoger. Slutligen arbetar 8 procent av dem med förskollärarytildning i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Yrkes-spridningen är här ganska stor och de vanligaste yrkena är kontors-assistenter och sekreterare, vård- och omsorgsyrken samt olika försäljningsyrken.

Diagram 4.8 Anställda med förskollärarytildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.
Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Tabell 4.15 Yrken bland anställda med förskolläraryrket i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Förskollärare	76
Chefer inom utbildning m.m.	7
Grundskollärare	3
Fritidspedagoger	2
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>88</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Speciallärare och specialpedagoger m.fl.	1
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	1
Övriga yrken	2
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>4</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	1
Vård- omsorgsyrken	1
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	1
Övriga yrken	4
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>8</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

96 procent av förskollärarna i åldern 20-39 år arbetar i yrken som helt matchar utbildningen

Yngre är bättre matchade på arbetsmarknaden

Nästan alla, cirka 95 procent, av de utbildade är kvinnor. Kvinnor med en förskolläraryrket utbildning arbetar i betydligt högre utsträckning än män i yrken som helt matchar utbildningen, 89 respektive 71 procent. Det är även tydliga skillnader mellan olika åldersgrupper. Bland dem med förskolläraryrket utbildning i åldern 20–39 år är det hela 96 procent som arbetar i ett helt matchande yrke, jämfört med exempelvis 83 procent bland dem i åldern 55–64 år. För äldre som inte bedöms vara matchade på arbetsmarknaden är arbete inom vården vanligt. Det finns även många äldre med förskolläraryrket utbildning som arbetar som speciallärare eller specialpedagog, vilka är yrken som endast delvis bedöms matcha utbildningen. Andelen utrikes födda som arbetar i matchande yrken är ungefär lika stor som bland inrikes födda.

Jämfört med många andra utbildningsgrupper är andelen som arbetar i ett yrke som matchar utbildningen förhållandevis hög bland förskolläraryrket utbildade. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern har det under flera år varit tydlig brist på både yrkeserfarna och nyutexaminerade förskollärare. Dessutom visar SCB:s och Skolverkets senaste prognoser att bristen på förskollärare kommer att öka framöver (SCB, 2017a och Skolverket, 2017). Om de förskolläraryrket utbildade som lämnat läraryrket skulle återgå till läraryrket kan bristen mildras men detta skulle ändå inte vara tillräckligt för att täcka det framtida behovet.

Tabell 4.16 Anställda med förskolläraryr utbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	56 500	89	4	7	100
Män	3 000	71	9	20	100
20–39 år	11 600	96	2	2	100
40–54 år	27 000	88	4	8	100
55–64 år	20 900	83	6	11	100
Inrikes födda	55 500	88	4	8	100
Utrikes födda	4 000	87	5	8	100
Totalt	59 500	88	4	8	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 96 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Läroarutbildning, grundskolans tidigare år

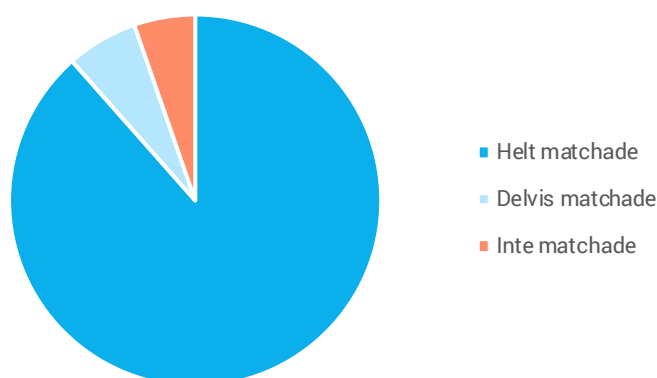
Det fanns år 2016 totalt cirka 71 500 personer i åldern 20–64 med en läroarutbildning mot grundskolans tidigare år. Av dessa förvärvsarbetade 96 procent. Andelen arbetslösa var 0,5 procent. Övriga 4 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 67 900 anställda.

Utbildningsgruppen omfattar de som har en examen från grundläroarprogrammets inriktningar mot förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 och grundskolans årskurs 4–6 samt motsvarande äldre läroarutbildningar. Relativt många med en äldre läroarutbildning inriktad mot grundskolans tidigare år har i sin examen även kompetens för arbete som förskollärare och fritidspedagog.

Närmare nio av tio arbetar i yrken som helt matchar utbildningen

Av de anställda arbetar 88 procent inom yrken som helt bedöms matcha utbildningen. Dessa arbetar framför allt som grundskollärare och förskollärare men även som chefer inom utbildningsområdet och som fritidspedagoger. Ytterligare 6 procent av de anställda arbetar i yrken som delvis matchar utbildningen. Det handlar framför allt om yrken inom utbildningsområdet där utbildningens nivå ses som antingen för låg eller för hög. Detta är dels yrken som barnskötare och elevassistenter, dels gymnasielärare, speciallärare och specialpedagoger. Cirka 5 procent arbetar i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen.

Diagram 4.9 Anställda med läroarutbildning för grundskolans tidigare år i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Tabell 4.17 Yrken bland anställda med lärarutbildning mot grundskolans tidigare år i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Grundskollärare	60
Förskollärare	18
Chefer inom utbildning m.m.	5
Fritidspedagoger	2
Övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens	2
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>88</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Speciallärare och specialpedagoger m.fl.	3
Gymnasielärare	2
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	1
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>6</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	1
Övriga yrken	4
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>5</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Kvinnor arbetar i matchande yrken i högre grad än män

Närmare nio av tio av de utbildade är kvinnor. Kvinnor arbetar i högre utsträckning än män i yrken som helt matchar utbildningen. 90 procent av kvinnorna respektive 80 procent av männen bedöms vara helt matchade på arbetsmarknaden. Det är en större andel av de yngre än av de äldre som arbetar i yrken som helt matchar utbildningen. Bland dem i åldern 20–39 år arbetar 93 procent av de anställda i ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen, jämfört med 83 procent bland dem i åldern 55–64 år. En anledning till att äldre är sämre matchade på arbetsmarknaden är att det är vanligare bland äldre att arbeta som speciallärare eller specialpedagog, trots att de enligt utbildningsregistret inte har den påbyggnadsutbildning som formellt krävs för dessa yrken. Det är troligtvis bristen på speciallärare som leder till detta. Andelen inrikes och utrikes födda som arbetar i matchande yrken är ungefär lika stor.

Matchningen är förhållandevis hög bland utbildade lärare med inriktning mot grundskolans tidigare år jämfört med flera andra utbildningsgrupper. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern har det under flera år varit tydlig brist på både yrkeserfarna och nyutexaminerade grundskollärare med inriktning mot tidigare år (SCB, 2017b). Dessutom visar SCB:s och Skolverkets senaste prognoser att bristen på dessa lärare kommer att öka framöver (SCB, 2017a och Skolverket, 2017). Om man lyckas locka tillbaka de lärare som lämnat läraryrket

Endast **5** procent arbetar i yrken som inte alls matchar lärarutbildningen

skulle bristen kunna mildras något, men det är ändå långt ifrån tillräckligt för att täcka det beräknade framtida behovet av lärare mot grundskolans tidigare år.

Tabell 4.18 Anställda med lärarutbildning mot grundskolans tidigare år i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, Procent
Kvinnor	59 400	90	6	5	100
Män	8 500	80	9	11	100
20–39 år	26 500	93	4	3	100
40–54 år	29 000	87	7	6	100
55–64 år	12 400	83	10	7	100
Inrikes födda	62 700	89	6	5	100
Utrikes födda	5 200	88	7	6	100
Totalt	67 900	88	6	5	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 97 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Ämneslärarutbildning

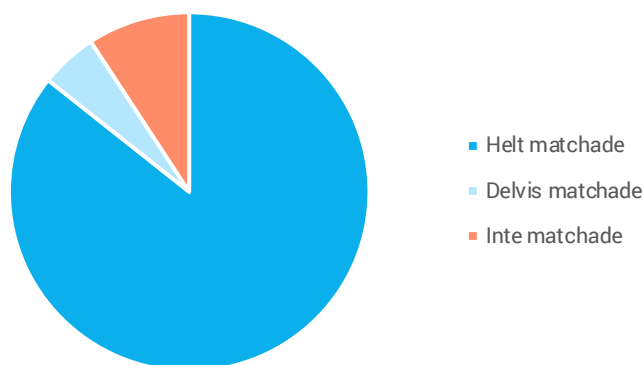
Det fanns totalt cirka 80 100 personer i åldern 20–64 år med ämneslärarutbildning år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 95 procent. Andelen arbetslösa var 0,8 procent. Övriga 4 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 74 900 anställda.

Utbildningsgruppen omfattar de som har en examen inom ämneslärarprogrammets inriktningar mot grundskolans årskurs 7-9 eller mot gymnasieskolan samt motsvarande äldre lärarutbildningar.

Närmare nio av tio arbetar i matchande yrken

Av de anställda med ämneslärarutbildning arbetar 86 procent inom yrken som helt bedöms matcha utbildningen. De arbetar framför allt som grundskollärare och gymnasielärare men även som chefer inom utbildningsområdet och som övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens. Ytterligare 5 procent av de anställda arbetar i yrken som delvis matchar utbildningen. Det är främst yrken som speciallärare och specialpedagoger, förskollärare eller barnskötare och elevassistenter. Vidare arbetar 9 procent i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Yrkespridningen är stor i denna grupp. Några exempel på yrken är kontorsassistenter och sekreterare, arbetsförmedlare samt studie- och yrkesvägledare.

Diagram 4.10 Anställda med ämneslärarutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Tabell 4.19 Yrken bland anställda med ämneslärarutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Grundskollärare	42
Gymnasielärare	25
Chefer inom utbildning m.m.	7
Övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens	5
Övriga yrken	6
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>86</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Speciallärare och specialpedagoger	2
Förskollärare	1
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	1
Övriga yrken	2
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>5</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	1
Studie- och yrkesvägledare/Arbetsförmedlare	1
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	1
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens	4
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	3
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>9</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Utrikes födda är sämre matchade på arbetsmarknaden

Drygt sex av tio av de med en ämneslärarutbildning är kvinnor. Män och kvinnor är matchade på arbetsmarknaden i ungefär samma utsträckning. Det är inte heller några större skillnader mellan olika åldersgrupper. Bland dem i åldern 20–39 år arbetar 88 procent av de anställda i ett yrke som matchar deras utbildning, jämfört med 84 procent bland dem i åldern 55–64 år. Det är dock vanligare bland yngre att arbeta som grundskollärare eller gymnasielärare medan det är vanligare bland äldre att arbeta som chefer inom utbildningsområdet. Inrikes födda är bättre matchade på arbetsmarknaden än utrikes födda; 87 respektive 79 procent har ett yrke som helt bedöms matcha deras ämneslärarutbildning.

Liksom för flera andra lärargrupper skulle bristen kunna mildras om man lyckas locka tillbaka de lärare som lämnat läraryrket. Det är dock inte tillräckligt för att täcka det framtida behovet.

Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern har det under flera år varit tydlig brist på både yrkeserfarna och nyutexaminerade personer med gymnasielärarutbildning med inriktning mot matematik och naturvetenskap samt språk (SCB, 2017b). Dessutom visar SCB:s och Skolverkets senaste prognoser att bristen på ämneslärare kommer att öka framöver. (SCB, 2017a och Skolverket 2017). Liksom för flera andra lärargrupper skulle bristen kunna mildras något om man lyckas locka tillbaka de ämneslärare som lämnat läraryrket. Detta skulle ändå vara långt ifrån tillräckligt för att fylla det beräknade framtida lärarbehovet.

Tabell 4.20 Anställda med ämneslärarutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	47 300	86	6	8	100
Män	27 600	85	4	11	100
20–39 år	22 800	88	5	7	100
40–54 år	34 900	85	5	10	100
55–64 år	17 200	84	5	11	100
Inrikes födda	66 000	87	5	9	100
Utrikes födda	8 900	79	9	12	100
Totalt	74 900	86	5	9	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 96 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

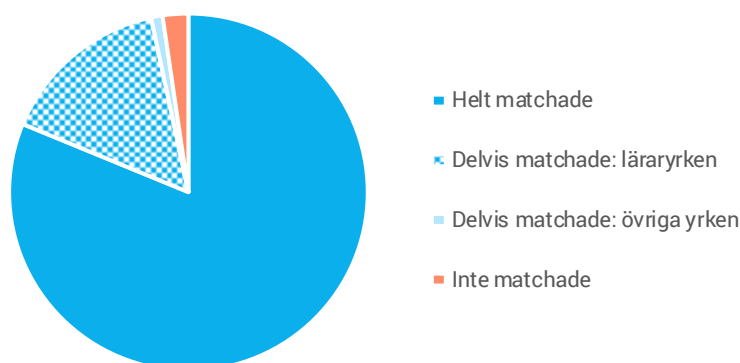
Speciallärar- och specialpedagogutbildning

Utbildningsgruppen omfattar de som har en speciallärar- eller specialpedagogutbildning som sin högsta utbildning. Det fanns totalt cirka 11 200 personer i åldern 20–64 år med en speciallärar- och specialpedagogutbildning år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 95 procent. Andelen arbetslösa var 0,3 procent. Övriga 5 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 10 600 anställda.

Få arbetar utanför utbildningsområdet

Av de anställda med speciallärar- eller specialpedagogutbildning arbetar 79 procent inom yrken som helt matchar deras utbildning. Den stora majoriteten av dessa arbetar som just speciallärare eller specialpedagoger men det är även vanligt att arbeta som chef inom utbildningsområdet. Andra arbetar som exempelvis universitets- och högskolelärare eller i yrkesgruppen övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens. Även dessa yrken bedöms vara helt matchade. Därutöver arbetar 19 procent av de anställda i yrken som delvis bedöms matcha utbildningen. Det handlar främst om utbildade speciallärare och specialpedagoger som arbetar som grundskollärare, förskollärare eller som gymnasielärare. Säkerligen har de flesta av dessa just den specifika lärarutbildningen i botten. Huruvida dessa läraryrken ska ses som delvis matchade eller helt matchade är inte självklart. Å ena sidan utnyttjar dessa personer inte sin speciallärar- och specialpedagogutbildning fullt ut men det är samtidigt sannolikt att flertalet är utbildade att även undervisa i dessa läraryrken. Den omfattande läraryrkenbristen är säkerligen en bidragande orsak till den ofullständiga matchningen. Om även dessa läraryrken bedöms vara helt matchade för de utbildade speciallärarna och specialpedagogerna ökar andelen helt matchade till 96 procent.

Diagram 4.11 Anställda med speciallärar- och specialpedagogutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Delvis matchade läraryrken avser andra läraryrken såsom förskollärare, grundskollärare och gymnasielärare.
Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen och Prognosinstitutet, SCB

98 procent av utbildade speciallärare och specialpedagoger arbetar i yrken som i någon grad matchar utbildningen

Endast 2 procent arbetar i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Den outnyttjade arbetskraftsreserven bland speciallärare och specialpedagoger är därmed mycket liten. Trots att det under senare år varit en stor andel av arbetsgivarna som angett att det varit brist på utbildade speciallärare och specialpedagoger arbetar en stor andel som grundskollärare, förskollärare och gymnasielärare. Även i dessa yrken är det dock brist på personer med rätt kompetens (SCB, 2017b).

Tabell 4.21 Yrken bland anställda med speciallärar- och specialpedagogutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Speciallärare och specialpedagoger m.fl.	69
Chefer inom utbildning m.m.	7
Övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens	1
Universitets- och högskolelärare	1
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>79</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Grundskollärare	10
Förskollärare	4
Gymnasielärare	3
Övriga yrken	3
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>19</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>2</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Utrikes födda är sämre matchade på arbetsmarknaden

Drygt nio av tio av de utbildade är kvinnor. Kvinnor arbetar i något högre grad än män som speciallärare eller specialpedagoger medan det i stället är vanligare att männen har chefsbefattningar inom utbildningsområdet. Många utbildade speciallärare och specialpedagoger är äldre och pensionsavgångarna väntas bli stora framöver. Skillnaden i matchning mellan olika åldersgrupper är dock liten. Relativt få utbildade speciallärare och specialpedagoger är utrikes födda och bland dessa är det färre som arbetar som just speciallärare eller specialpedagoger och fler som i stället arbetar i andra läraryrken, exempelvis som grundskollärare. Även bland utrikes födda är dock andelen som arbetar i yrken som inte alls matchar utbildningen mycket liten.

Tabell 4.22 Anställda med speciallärar- och specialpedagogutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat på kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	9 700	79	19	2	100
Män	900	74	22	4	100
20–39 år	700	78	21	1	100
40–54 år	4 700	80	18	2	100
55–64 år	5 200	78	19	3	100
Inrikes födda	10 000	80	18	2	100
Utrikes födda	600	67	29	4	100
Totalt	10 600	79	19	2	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 99 procent av de anställda.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

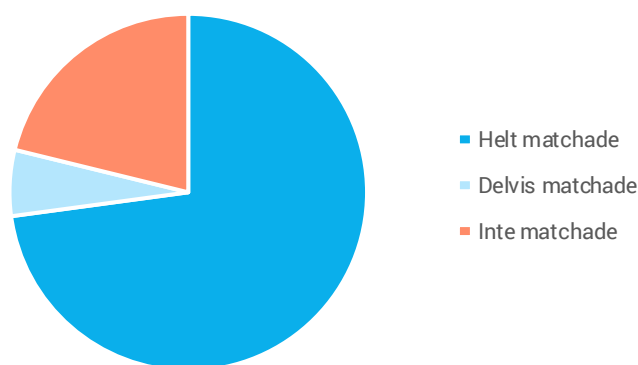
Yrkeslärarutbildning

Det fanns totalt cirka 10 000 personer i åldern 20–64 år med yrkeslärarutbildning år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 94 procent. Andelen arbetslösa var 0,9 procent. Övriga 6 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var 9 100 anställda. Utbildningsgruppen avser de som har en yrkeslärarutbildning som sin högsta utbildning².

Tre av fyra arbetar i helt matchande yrken

Av de anställda med yrkeslärarutbildning arbetar 73 procent inom yrken som helt bedöms matcha utbildningen. 58 procent arbetar som yrkeslärare, gymnasielärare eller grundskollärare. Andra arbetar som chefer inom utbildningsområdet, planerare och utredare och i yrkesgruppen övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens. Även dessa yrken ses som matchade. Ytterligare 6 procent av de anställda arbetar i yrken som delvis bedöms matcha yrkeslärarutbildningen. Det handlar exempelvis om yrkeslärarutbildade som arbetar som förskollärare, speciallärare och specialpedagoger. Därutöver arbetar 21 procent i yrken som inte alls bedöms matcha yrkeslärarutbildningen. Yrkespridningen är här stor, några exempel är olika vårdyrken, studie- och yrkesvägledare, arbetsförmedlare, försäkringsrådgivare samt kontorsassistenter och sekreterare. Många av de utbildade yrkeslärarna har även andra utbildningar och kompetenser i grunden. Det betyder att de yrkeslärarutbildade som inte bedöms arbeta i ett matchande yrke i stället kan arbeta i ett yrke som matchar deras övriga kompetenser.

Diagram 4.12 Anställda med yrkeslärarutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.
Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

² De som har en tidigare minst 2-årig högskoleexamen (exempelvis sjuksköterskeutbildning) och därefter läser till yrkeslärare ingår inte i utbildningsgruppen eftersom SCB:s utbildningsregister visar den högsta, det vill säga den längsta utbildningen.

Tabell 4.23 Yrken bland anställda med yrkeslärarutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Lärare i yrkesämnen	36
Gymnasielärare	11
Grundskollärare ³	11
Chefer inom utbildning m.m.	6
Övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens	3
Planerare och utredare m.fl.	3
Övriga yrken	2
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>73</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Speciallärare och specialpedagoger m.fl.	1
Förskollärare	1
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	1
Övriga yrken	4
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>6</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Specialistutbildade sjuksköterskor	3
Grundutbildade sjuksköterskor	1
Kontorsassistenter och sekreterare	1
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	1
Studie- och yrkesvägledare/Arbetsförmedlare	1
Vård- omsorgsyrken	1
Snickare, murare, anläggningsarbetare/Arbetsledare bygg och anläggning	1
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens	7
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	5
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>21</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Yngre bättre matchade på arbetsmarknaden

Yrkeslärarutbildade är den enda lärargrupp där det finns nästan lika många utbildade män som kvinnor. Män med yrkeslärarutbildning arbetar dock i något högre omfattning än kvinnor inom yrken som helt matchar deras utbildning, 76 respektive 70 procent. Det är vanligare bland männen att arbeta som just yrkeslärare. De flesta yrkeslärare är 40 år eller äldre. Matchningen bedöms samtidigt vara bättre bland yngre än bland äldre. Detta beror på att fler äldre utbildade yrkeslärare arbetar utanför utbildningsområdet i yrken som inte alls bedöms matcha yrkeslärarutbildningen.

Matchningen bland personer med en yrkeslärarutbildning är svag jämfört med andra lärargrupper. Samtidigt saknar många verksamma lärare inom gymnasieskolans yrkesämnen en yrkeslärarutbildning och även

³ I utbildningsgruppen yrkeslärare finns personer med utbildningsinriktning "Lärarutbildning i annat yrkesämne eller praktiskt/estetiskt ämne".

Yrkeslärarutbildade har betydligt sämre matchning än övriga lärargrupper

många gånger en pedagogisk högskoleexamen, vilket tyder på en tydlig brist på utbildade yrkeslärare. Enligt SCB:s och Skolverkets senaste prognoser kommer bristen på yrkeslärare att öka framöver (SCB, 2017a och Skolverket, 2017). Om man lyckas locka tillbaka de yrkeslärare som lämnat läraryrket skulle behörighetsnivån inom yrket öka och bristen kunna mildras.

Tabell 4.24 Anställda med yrkeslärarutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda år 2016. Antal och procent.

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	4 800	70	8	22	100
Män	4 300	76	3	20	100
20–39 år	1 200	84	5	11	100
40–54 år	3 400	77	5	18	100
55–64 år	4 500	67	7	27	100
Inrikes födda	8 400	73	6	21	100
Utrikes födda	600	73	8	19	100
Totalt	9 100	73	6	21	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 94 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Endast **45 procent**
arbetar i helt matchande yrken

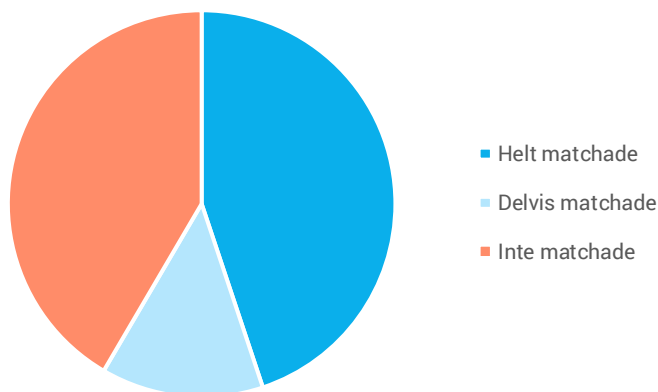
Humanistisk högskoleutbildning

Omkring 36 200 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en humanistisk högskoleutbildning som omfattar minst 3 år. Av dessa förvärvsarbetade 76 procent. Andelen arbetslösa var 6,1 procent. Övriga 18 procent stod utanför arbetskraften. Arbetslösheten bland personer med en humanistisk högskoleutbildning är hög jämfört med arbetslösheten för flertalet andra högskoleutbildningar. Även andelen som står utanför arbetskraften är hög. Av de förvärvsarbetande var 25 500 anställda.

Knappt hälften arbetar i ett yrke som helt matchar utbildningen

Av de anställda arbetar 45 procent inom yrken som helt bedöms matcha deras utbildning. De arbetar framför allt som universitets- och högskolelärare, museiintendenter, bibliotekarier samt planerare och utredare. Ytterligare 14 procent arbetar inom yrken som till viss del matchar utbildningen. Det är främst personer som arbetar inom utbildningsområdet som tillhör denna grupp. Därutöver är det en stor andel, 42 procent, som arbetar inom ett yrke som inte bedöms matcha deras utbildning. Yrkesspridningen inom denna grupp är stor och en majoritet arbetar i yrken som normalt inte kräver högskoleutbildning. Största yrkesgruppen här är kontorsassistenter och sekreterare. Relativt många arbetar även inom olika vård- och säljyrken.

Diagram 4.13 Anställda med humanistisk högskoleutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Att så stor andel som 42 procent arbetar inom yrken som inte matchar utbildningen tyder på att det idag råder överskott relativt arbetsmarknadens behov av personer med humanistisk högskoleutbildning. Under de nästkommande 20 åren väntas dessutom en kraftig ökning av antalet högskoleutbildade humanister samtidigt som efterfrågan under denna period beräknas ligga kvar på ungefär nuvarande nivå (SCB, 2017a). Detta riskerar i framtiden att leda till att det blir ännu svårare för utbildade humanister att få ett yrke som matchar deras utbildning.

Tabell 4.25 Yrken bland anställda med humanistisk högskoleutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Universitets- och högskolelärare	11
Museiintendenter och bibliotekarier m.fl.	8
Planerare och utredare m.fl.	7
Chefer inom samhällsservice, administration m.m.	6
Författare, journalister och tolkar m.fl.	5
Marknadsanalytiker och informatörer m.fl.	4
Övriga yrken	5
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>45</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Grundskollärare	4
Gymnasielärare	2
Studie- och yrkesvägledare/Arbetsförmedlare	2
Övriga yrken	5
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>14</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	6
Vård- och omsorgsyrken	5
Skattehandläggare/Socialförsäkringshandläggare/Övriga handläggare m.fl.	3
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	3
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	2
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	2
Kundserviceyrken	2
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	2
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens	10
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	7
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>42</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Endast var fjärde utrikes född arbetar i ett helt matchande yrke

Två tredjedelar av de humanistutbildade i åldern 20–64 år är kvinnor. Det är en något större andel bland männen än bland kvinnorna som arbetar i ett yrke som matchar utbildningen. Det är framför allt en större andel män än kvinnor som arbetar som universitets- och högskolelärare. Även äldre med en humanistutbildning arbetar i högre grad än yngre inom yrken som matchar deras utbildning. Bland utrikes födda är det endast var fjärde som har ett yrke som helt matchar deras humanistiska utbildning, vilket är hälften så stor andel som bland inrikes födda. På en arbetsmarknad med stor konkurrens om jobben har ofta utrikes födda det svårare än inrikes födda att hitta ett arbete. Det bör samtidigt påpekas att många utrikes födda med utländsk humanistisk högskoleutbildning inte har fått sin utbildning validerad i Sverige, vilket kan försvåra möjligheten att få ett matchande yrke.

Tabell 4.26 Anställda med humanistisk högskoleutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	17 200	43	14	43	100
Män	8 300	49	13	38	100
20–39 år	10 300	37	13	50	100
40–54 år	11 100	49	13	38	100
55–64 år	4 000	52	15	33	100
Inrikes födda	17 000	54	11	35	100
Utrikes födda	8 500	27	18	55	100
Totalt	25 500	45	14	42	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 81 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

84 procent av ekonomutbildade arbetar i yrken som helt matchar utbildningen

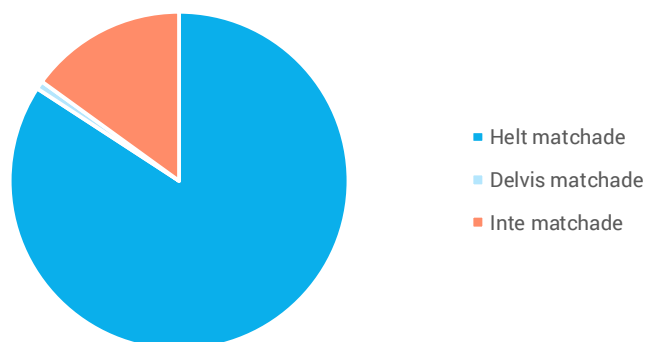
Ekonomutbildning

Omkring 145 300 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en högskoleutbildning i ekonomi som omfattar minst tre år. Av dessa förvärvsarbetade 86 procent. Andelen arbetslösa var 3,5 procent. Övriga 11 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var närmare 121 100 anställda.

Stor yrkesspridning bland ekonomerna

Av de anställda med ekonomutbildning arbetar 84 procent inom yrken som helt matchar utbildningen. Yrkesspridningen bland personer med ekonomutbildning är stor men en relativt stor andel arbetar som revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare, banktjänstemän och redovisningsekonomer eller som chefer inom ekonomi, försäljning, bank med mera. Endast någon enstaka procent arbetar i yrken som delvis matchar utbildningen medan 15 procent arbetar inom yrken som inte alls bedöms matcha ekonomutbildningen.

Diagram 4.14 Anställda med ekonomutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.
Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Matchningen bättre bland inrikes födda

Bland inrikes födda är det 90 procent som arbetar i ett helt matchande yrke, att jämföra med endast 60 procent bland utrikes födda. Däremot är skillnaderna små mellan kvinnor och män och mellan olika åldersgrupper. Av de utrikes födda som arbetar i ett yrke som inte alls matchar utbildningen arbetar tre fjärdedelar i yrken som normalt inte kräver högskoleutbildning.

Det bör påpekas att många utrikes födda med utländsk ekonomutbildning inte har fått sin utbildning validerad i Sverige, vilket kan försvåra möjligheten att få ett matchande yrke.

Tabell 4.27 Yrken bland anställda med ekonomutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Chefer inom ekonomi, försäljning, bank m.m.	20
Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare m.fl.	19
Banktjänstemän och redovisningsekonomer m.fl.	11
Kontorsassistenter och sekreterare	7
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	6
Marknadsanalytiker och informatörer m.fl.	4
Planerare och utredare m.fl.	4
Skattehandläggare/Socialförsäkringshandläggare/Övriga handläggare m.fl.	3
Lednings- och organisationsutvecklare	3
Universitets- och högskolelärare	2
Övriga yrken	6
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>84</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>1</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	3
Vård- och omsorgsyrken	2
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens	4
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	6
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>15</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Tabell 4.28 Anställda med ekonomutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	63 700	85	1	14	100
Män	57 400	83	1	16	100
20–39 år	57 000	84	1	15	100
40–54 år	49 200	85	1	15	100
55–64 år	14 900	84	1	15	100
Inrikes födda	97 100	90	1	10	100
Utrikes födda	24 000	60	1	39	100
Totalt	121 100	84	1	15	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 83 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

85 procent av
juristutbildade är helt
matchade

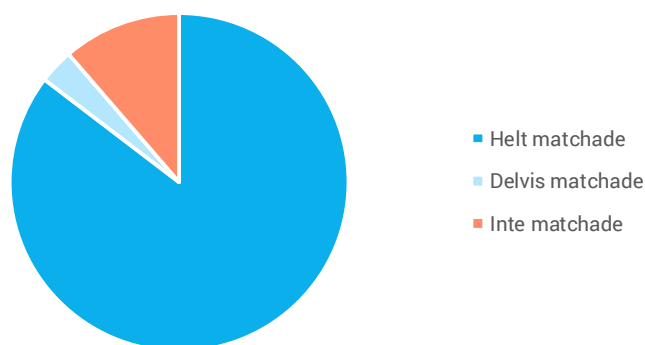
Juristutbildning

Närmare 33 200 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en juristutbildning. Av dessa förvärvsarbetade 94 procent. Andelen arbetslösa var 1,0 procent. Övriga 5 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var cirka 30 400 anställda.

Närmare sex av tio arbetar som jurister

Av de anställda arbetar 85 procent inom yrken som helt matchar utbildningen. Närmare sex av tio arbetar som jurister. Därutöver arbetar en av tio som planerare eller utredare medan ytterligare en av tio har en chefsbefattning. Även dessa yrken ses som helt matchade. Endast några enstaka procent arbetar i yrken som delvis matchar juristutbildningen medan 11 procent arbetar inom yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen.

Diagram 4.15 Anställda med juristutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.
Källa: Prognosinstitutet, SCB

Matchningen bättre bland yngre och inrikes födda

Yngre och inrikes födda arbetar i störst utsträckning i ett matchande yrke. Skillnaden mellan kvinnor och män är däremot marginell. Det är betydligt vanligare att yngre än äldre anställda arbetar som jurister. Samtidigt har äldre i högre grad ett chefsyrke. Det är även betydligt vanligare att inrikes än utrikes födda arbetar som jurister.

Tabell 4.29 Yrken bland anställda med juristutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Jurister	57
Chefer inom administration, samhällsservice m.m.	11
Planerare och utredare m.fl.	9
Skattehandläggare/Socialförsäkringshandläggare/Övriga handläggare m.fl.	4
Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare m.fl.	2
Universitets- och högskolelärare	2
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>85</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Personal- och HR-specialister	1
Lednings- och organisationsutvecklare	1
Övriga yrken	2
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>3</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Banktjänstemän och redovisningsekonomer m.fl.	2
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	2
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens	4
Yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	3
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>11</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Tabell 4.30 Anställda med juristutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	17 200	85	4	11	100
Män	13 200	86	3	11	100
20–39 år	12 800	89	3	8	100
40–54 år	12 300	84	4	12	100
55–64 år	5 300	79	4	17	100
Inrikes födda	27 900	86	3	10	100
Utrikes födda	2 500	73	3	24	100
Totalt	30 400	85	3	11	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 88 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

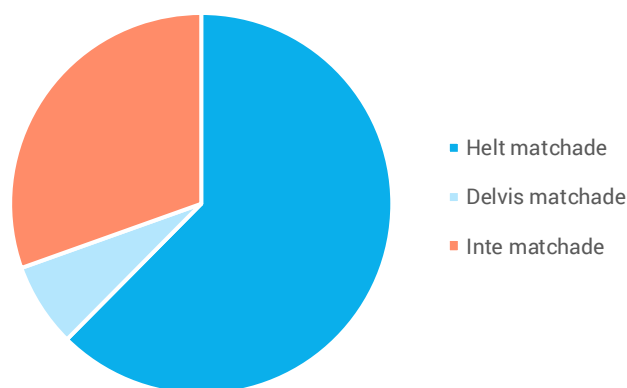
Journalistik- och medievetenskaplig utbildning

Närmare 19 000 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en eftergymnasial utbildning inom journalistik och medievetenskap. Av dessa förvärvsarbetade 90 procent. Andelen arbetslösa var 2,3 procent. Övriga 8 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var omkring 16 000 anställda.

Drygt sex av tio arbetar i ett helt matchande yrke

Av de anställda arbetar endast 62 procent inom yrken som helt matchar utbildningen. Två tredjedelar av dessa arbetar i yrkesgrupper där informatörer och journalister ingår. Därutöver arbetar 7 procent inom yrken som delvis bedöms matcha utbildningen och ytterligare 30 procent inom yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. Den vanligaste yrkesgruppen i den sistnämnda gruppen är kontorsassistenter men här finns en spridning över ett stort antal yrken.

Diagram 4.16 Anställda med utbildning inom journalistik och medievetenskap i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Matchningen på arbetsmarknaden bland dem med utbildning inom journalistik och medievetenskap är svag jämfört med många andra eftergymnasiala utbildningar. En majoritet av arbetsgivarna i Arbetskraftsbarometern uppger dessutom att det är god tillgång på nyutexaminerade med journalistutbildning (SCB, 2017b). Till detta skall läggas en beräknad ökning av tillgången fram till år 2035 som vida överstiger den beräknade utvecklingen av efterfrågan under denna period (SCB, 2017a). Detta gör sammantaget att matchningen på sikt riskerar att försämrats ytterligare för dem med denna utbildningsbakgrund.

Tabell 4.31 Yrken bland anställda med utbildning inom journalistik och medievetenskap i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Marknadsanalytiker och informatörer m.fl.	24
Författare, journalister och tolkar m.fl.	18
Chefer inom marknadsföring, administration, samhällsservice m.m.	8
Planerare och utredare m.fl.	4
Designer och formgivare	2
Universitets- och högskolelärare	2
Övriga yrken	4
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>62</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Kundserviceyrken	2
Studie- och yrkesvägledare/Arbetsförmedlare	2
Övriga yrken	3
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>7</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	6
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	3
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	3
Vård- och omsorgsyrken	2
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	2
Skattehandläggare/Socialförsäkringshandläggare/Övriga handläggare m.fl.	2
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens	7
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	5
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>30</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Bättre matchning bland äldre

Det är en betydligt större andel bland de äldsta än de yngsta som arbetar i ett matchande yrke. En dubbelt så stor andel bland de äldsta arbetar som journalister eller som chefer. Det omvända råder dock avseende andelen som arbetar som informatörer. Detta yrke är betydligt vanligare bland yngre än bland äldre med denna utbildningsbakgrund. Det är även stora skillnader i matchningen mellan inrikes och utrikes födda. Utrikes födda arbetar i betydligt lägre grad som informatörer, journalister eller chefer.

Männen, som utgör närmare en tredjedel av de utbildade i åldern 20–64 år, arbetar i något större utsträckning än kvinnorna i ett matchande yrke. Det är vanligare att männen arbetar som journalister medan kvinnorna arbetar som informatörer. Ungefär lika stor andel män och kvinnor arbetar i ett chefsyrke.

Drygt **7 av 10** i åldrarna 50-64 år har ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen.

Tabell 4.32 Anställda med utbildning inom journalistik och medievetenskap i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	11 000	61	8	31	100
Män	5 000	65	6	29	100
20–39 år	10 200	58	8	34	100
40–54 år	4 300	68	7	26	100
55–64 år	1 500	72	6	23	100
Inrikes födda	14 600	65	7	29	100
Utrikes födda	1 400	39	12	49	100
Totalt	16 000	62	7	30	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 79 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

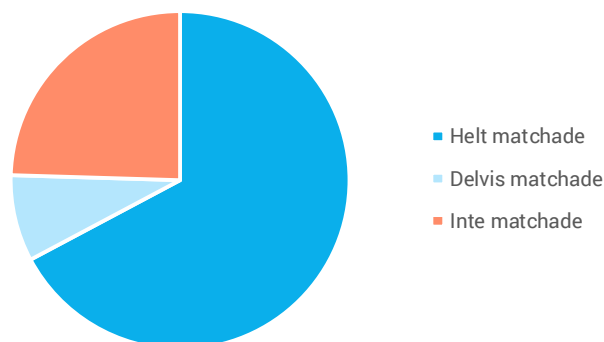
Biologutbildning

Omkring 18 000 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en högskoleutbildning inom biologi som omfattar minst tre år. Av dessa förvärvsarbetade 87 procent. Andelen arbetslösa var 2,8 procent. Övriga 10 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var cirka 15 200 anställda.

Två tredjedelar arbetar i ett helt matchande yrke

Två tredjedelar, 67 procent, av de anställda arbetar inom yrken som helt matchar deras biologutbildning. Dessa arbetar främst som universitets- och högskolelärare, planerare, utredare eller som specialister inom miljö- och hälsoskydd. Ytterligare 8 procent arbetar inom yrken som till viss del bedöms matcha utbildningen. Det är bland annat personer som arbetar som lärare som tillhör denna grupp. Därutöver arbetar en fjärdedel av de anställda inom yrken som inte bedöms matcha utbildningen. Största yrkesgrupperna här är vård- och omsorgsyrken samt kontorsassistenter och sekreterare, men yrkesspridningen är stor.

Diagram 4.17 Anställda med biologutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Matchningen är svagare bland biologutbildade än bland flertalet andra eftergymnasiala utbildningsgrupper.

Matchningen är svagare bland biologutbildade än bland flertalet andra eftergymnasiala utbildningsgrupper. Samtidigt som matchningen på arbetsmarknaden är svag idag väntas en kraftig ökning av antalet högskoleutbildade biologer fram till år 2035 medan efterfrågan under samma period endast beräknas öka svagt (SCB, 2017a). Detta riskerar att i framtiden leda till att det blir ännu svårare för utbildade biologer att få ett yrke som matchar deras utbildning.

Tabell 4.33 Yrken bland anställda med biologutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Universitets- och högskolelärare	13
Planerare och utredare m.fl.	12
Specialister inom miljö- och hälsoskydd	11
Cell- och molekylärbiologer m.fl./Växt- och djurbiologer	6
Chefer inom FoU, samhällsservice m.m.	6
Laboratorieingenjörer	4
Civilingenjörsyrken inom kemi och kemiteknik m.m.	4
Biomedicinska analytiker m.fl.	3
Kemister	2
Övriga yrken	7
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>67</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Grundskollärare	2
Gymnasielärare	2
Övriga yrken	5
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>8</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Vård- och omsorgsyrken	2
Kontorsassistenter och sekreterare	2
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	2
Skattehandläggare/Socialförsäkringshandläggare/Övriga handläggare m.fl.	2
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens	11
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	6
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>25</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Relativt små skillnader mellan olika grupper

Det är en något större andel män än kvinnor, äldre än yngre och inrikes än utrikes födda som arbetar i ett helt matchande yrke. Skillnaderna mellan dessa grupper är mindre jämfört med flertalet andra utbildningsgrupper. Detta utesluter dock inte att yrkesfördelningen mellan de olika grupperna kan skilja sig åt. Exempelvis arbetar var fjärde utrikes född med en biologutbildning inom yrkesgruppen universitets- och högskolelärare medan detta endast gäller för var tionde inrikes född. I stället arbetar de inrikes födda i större utsträckning som planerare, utredare, specialister inom hälso- och miljö- och miljö- och hälsoskydd samt som chefer.

Tabell 4.34 Anställda med biologutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	9 900	66	9	26	100
Män	5 300	70	8	23	100
20–39 år	7 700	66	7	26	100
40–54 år	5 700	67	9	23	100
55–64 år	1 700	70	9	21	100
Inrikes födda	12 600	68	8	24	100
Utrikes födda	2 600	62	8	29	100
Totalt	15 200	67	8	25	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 89 procent av de anställda

Källa: Prognosinstitutet, SCB

3 av 4 datautbildade har ett yrke som helt matchar utbildningen

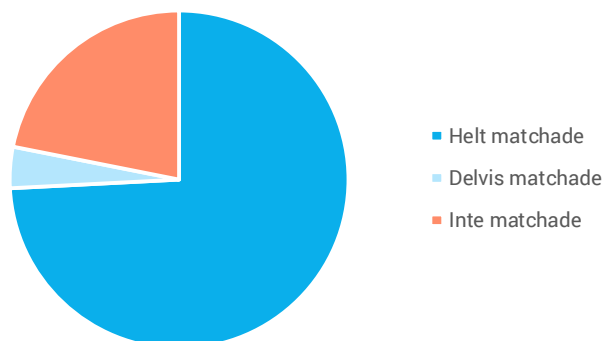
Datautbildning

Närmare 45 700 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en eftergymnasial datautbildning. Av dessa förvärvsarbetade 87 procent. Andelen arbetslösa var 4,2 procent. Övriga 9 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var närmare 38 800 anställda. Utbildningsgruppen omfattar högskoleutbildningar inom data- och systemvetenskap, informatik och informationsteknik samt yrkeshögskoleutbildningar inom Data/IT motsvarande minst ett års heltidsstudier.

En majoritet arbetar inom IT-området

Tre fjärdedelar av de anställda arbetar inom yrken som helt bedöms matcha deras utbildning. Dessa arbetar framför allt som IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare samt som drift-, support- och nätverkstekniker men även som chefer inom IT-området. Ytterligare 4 procent av de anställda arbetar inom yrken som till viss del matchar utbildningen. Personer som arbetar som företagssäljare och inköpare tillhör denna grupp. Resterande 22 procent arbetar inom yrken som inte bedöms matcha utbildningen. Närmare två tredjedelar av dessa arbetar i yrken som normalt inte kräver eftergymnasial utbildning. Största yrkesgruppen här är kontorsassistenter och sekreterare, men yrkesspridningen är stor.

Diagram 4.18 Anställda med eftergymnasial datautbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Det finns flera orsaker till att var femte anställd med en datautbildning arbetar inom yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen samtidigt som det idag, enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern, råder brist på datautbildade (SCB, 2017b). Kompetensspridningen inom utbildningsgruppen är stor och alla typer av kompetens kanske inte matchar dagens behov. Det är vanligare bland personer med en kortare datautbildning att arbeta inom yrken som inte bedöms matcha utbildningen. Dessutom lämnade ett antal med datautbildning sin karriär inom IT-branschen när IT-bubblan sprack i början av 2000-talet. Regional obalans mellan tillgång och efterfrågan på datautbildade kan vara ytterligare en orsak till att en del arbetar i yrken som inte bedöms matcha utbildningen.

Tabell 4.35 Yrken bland anställda med eftergymnasial datautbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	44
Drift-, support- och nätverkstekniker m.fl.	9
Chefer inom IT, ekonomi m.m.	8
Lednings- och organisationsutvecklare	2
Universitets- och högskolelärare	2
Planerare och utredare m.fl.	2
Övriga yrken	7
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>74</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	3
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>4</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	3
Vård- och omsorgsyrken	2
Yrken med normalt krav på högskolekompetens	8
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	9
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>22</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Män och inrikes födda bättre matchade på arbetsmarknaden

Två tredjedelar av de datautbildade i åldern 20–64 år är män. Det är samtidigt en betydligt större andel män än kvinnor som arbetar i ett yrke som matchar utbildningen. På motsvarande sätt är det också en mycket större andel inrikes än utrikes födda som arbetar i ett matchande yrke. Det är framför allt vanligare att män och inrikes födda arbetar som IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare. Skillnaden mellan yngre och äldre är däremot inte speciellt stor.

Tabell 4.36 Anställda med eftergymnasial datautbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	13 100	66	4	30	100
Män	25 700	79	4	17	100
20–39 år	16 600	76	3	21	100
40–54 år	16 300	73	5	22	100
55–64 år	5 900	72	4	24	100
Inrikes födda	32 300	76	4	20	100
Utrikes födda	6 400	63	4	33	100
Totalt	38 800	74	4	22	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 83 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Högskoleingenjörsutbildning

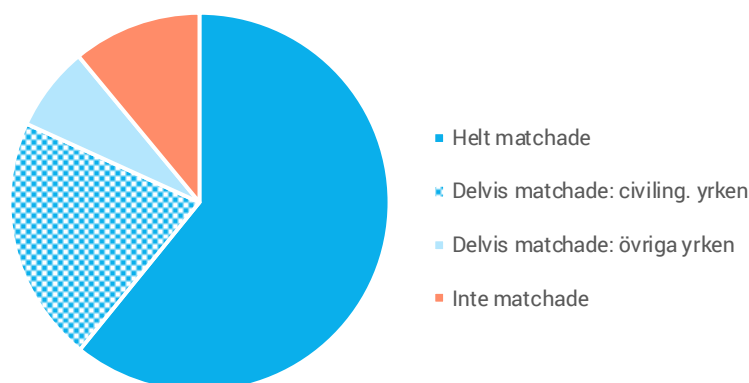
Närmare 73 600 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en högskoleingenjörsutbildning. Av dessa förvärvsarbetade 91 procent. Andelen arbetslösa var 2,5 procent. Övriga 6 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var drygt 65 800 anställda. Till denna utbildningsgrupp räknas även personer med en kandidat- eller magisterexamen inom teknikområdet.

En av tio arbetar i ett yrke som inte alls matchar utbildningen

Av de anställda arbetar 61 procent inom yrken som helt matchar deras utbildning. Dessa arbetar framför allt som ingenjörer och tekniker, IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare samt som chefer inom IT, bygg- och ingenjörsverksamhet, tillverkning eller ekonomi med mera. Vidare arbetar 28 procent i yrken som delvis bedöms matcha utbildningen. Majoriteten av dessa arbetar inom ett civilingenjörsvyrke. Om civilingenjörsvyrken ska betraktas som att endast delvis matcha högskoleingenjörsutbildningen är inte självklart. Utifrån arbetstagarens perspektiv kan ett arbete som civilingenjör betraktas som ett matchande yrke för en högskoleingenjörutbildad. Alla arbetsgivare kanske inte heller gör någon åtskillnad mellan civilingenjör- och ingenjörsvyrken. Här har ett strikt nivåkrav vad gäller utbildningens längd använts vid bedömningen av hur väl utbildningen överensstämmer med yrkets kompetenskrav. Om även högskoleingenjörutbildade som arbetar som civilingenjörer antas vara matchade på arbetsmarknaden skulle andelen helt matchade öka från 61 till 82 procent.

Slutligen arbetar drygt 10 procent av de utbildade högskoleingenjörerna inom yrken som inte alls bedöms matcha deras utbildning. Här är det en spridning över ett stort antal yrkesgrupper.

Diagram 4.19 Anställda med högskoleingenjörsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Kategorin "Delvis matchade: civiling. yrke" visar andel av högskoleingenjörutbildade som arbetar som civilingenjörer.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen och Prognosinstitutet, SCB

Tabell 4.37 Yrken bland anställda med högskoleingenjörsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Ingenjörer och tekniker	18
Chefer inom IT, bygg- och ingenjörsvksamhet, tillverkning, ekonomi m.m.	13
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	11
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	4
Drift-, support- och nätverkstekniker m.fl.	2
Planerare och utredare m.fl.	1
Övriga yrken	11
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>67</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Civilingenjörstrycken	21
Övriga yrken	7
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>28</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistent och sekreterare	2
Yrken med normalt krav på högskolekompetens	5
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	4
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>11</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Större andel inrikes födda arbetar i matchande yrke

Bland utrikes födda är det knappt hälften, 47 procent, som arbetar i ett helt matchande yrke, jämfört med 63 procent bland inrikes födda. Det är framför allt en större andel bland de inrikes födda som arbetar som chefer. Cirka tre fjärdedelar av de utbildade högskoleingenjörerna i åldern 20–64 år är män. Männerna är något bättre matchade på arbetsmarknaden än kvinnorna. Eftersom de första högskoleingenjörerna examinerades först en bit in på 1990-talet är det förhållandevis få äldre som har en högskoleingenjörsutbildning.

25 procent av de utrikes födda arbetar i ett yrke som inte alls matchar deras utbildning

Tabell 4.38 Anställda med högskoleingenjörsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	16 800	57	25	18	100
Män	49 000	62	29	9	100
20–39 år	31 700	60	29	11	100
40–54 år	29 500	62	28	10	100
55–64 år	4 700	59	23	18	100
Inrikes födda	57 100	63	28	9	100
Utrikes födda	8 700	47	28	25	100
Totalt	65 800	61	28	11	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 86 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Civilingenjörsutbildning

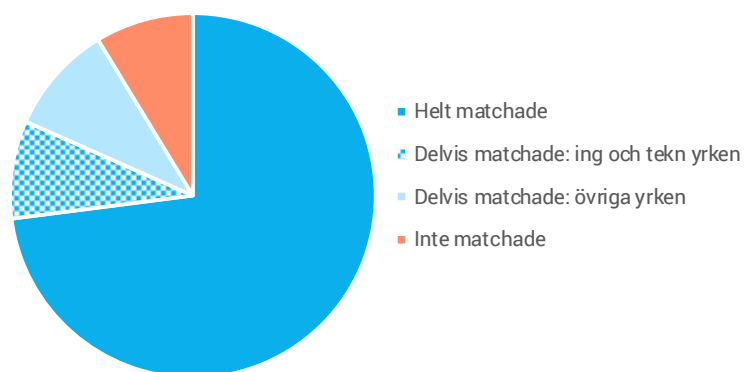
Närmare 129 000 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en civilingenjörsutbildning. Av dessa förvärvsarbetade 91 procent. Andelen arbetslösa var 1,8 procent. Övriga 7 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var cirka 114 700 anställda. Till denna utbildningsgrupp räknas även personer med en masterexamen inom teknikområdet.

Knappt 10 procent arbetar i ett yrke som inte alls matchar utbildningen

Av de anställda arbetar 73 procent i yrken som helt matchar utbildningen. Dessa arbetar framför allt som civilingenjörer, IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare samt som chefer inom IT, bygg- och ingenjörsverksamhet, tillverkning, ekonomi med mera. Av de 18 procent som arbetar inom yrken som delvis bedöms matcha utbildningen arbetar hälften som ingenjörer och tekniker. Om dessa skall betraktas att endast delvis matcha civilingenjörsutbildningen är inte självklart. Alla arbetsgivare kanske inte ser någon distinktion mellan civilingenjör- och ingenjörstryken. Här har ett strikt nivåkrav vad gäller utbildningens längd använts vid bedömningen av hur väl utbildningen bedöms överensstämma med yrkets kompetenskrav. Om även civilingenjörutbildade som arbetar som ingenjörer och tekniker på en lägre kvalifikationsnivå antas ha ett matchande yrke ökar andelen som arbetar i ett matchande yrke från 73 till 82 procent.

Slutligen arbetar närmare 10 procent av de som har en civilingenjörsutbildning i yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen. En tredjedel av dessa arbetar i yrken som normalt inte kräver högskolekompetens.

Diagram 4.20 Anställda med civilingenjörsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Kategorin "Delvis matchade: ing och tekn yrken" visar andel av civilingenjörutbildade som arbetar inom yrkesgruppen Ingenjörer och tekniker.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen och Prognosinstitutet, SCB

Tabell 4.39 Yrken bland anställda med civilingenjörsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Civilingenjörsyrken	28
Chefer inom IT, bygg- och ingenjörsverksamhet, tillverkning, ekonomi m.m.	18
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	12
Universitets- och högskolelärare	5
Lednings- och organisationsutvecklare	3
Planerare och utredare m.fl.	2
Övriga yrken	5
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>73</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Ingenjörer och tekniker	9
Övriga yrken	9
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>18</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Marknadsanalytiker och informatörer m.fl.	2
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens	4
Yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	3
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>9</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Större andel inrikes än utrikes födda arbetar i matchande yrken

Bland inrikes födda är det 75 procent som arbetar i ett helt matchande yrke, jämfört med 64 procent bland utrikes födda. Det är betydligt vanligare att inrikes än utrikes födda arbetar i ett chefsyrke, medan det omvända råder avseende andelen som arbetar som universitets- och högskolelärare.

Omkring tre av fyra civilingenjörutbildade i åldern 20–64 år är män. Männen arbetar i något högre utsträckning än kvinnorna i ett helt matchande yrke, 74 jämfört med 69 procent.

Det är betydligt vanligare att inrikes än utrikes födda arbetar i ett chefsyrke.

Tabell 4.40 Anställda med civilingenjörsutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	29 400	69	19	12	100
Män	85 300	74	18	8	100
20–39 år	51 100	73	19	8	100
40–54 år	45 100	74	17	9	100
55–64 år	18 600	71	19	11	100
Inrikes födda	95 200	75	18	7	100
Utrikes födda	19 600	64	21	15	100
Totalt	114 700	73	18	9	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 88 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

85 procent arbetar i yrken som helt matchar utbildningen

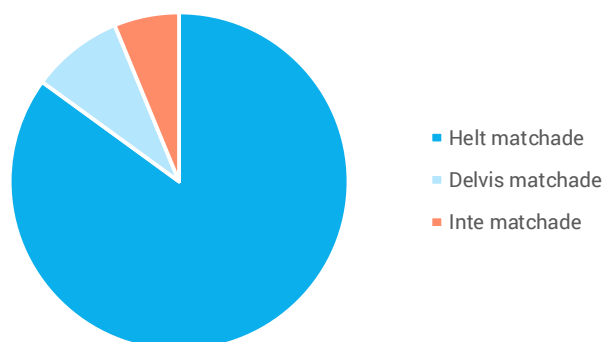
Arbetsterapeututbildning

Drygt 10 800 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en arbetsterapeututbildning. Av dessa förvärvsarbetade 95 procent. Andelen arbetslösa var 0,6 procent. Övriga 4 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var närmare 10 200 anställda.

Närmare tre av fyra arbetar som arbetsterapeuter

Av de anställda arbetar 85 procent inom yrken som helt matchar deras arbetsterapeututbildning. Närmare tre av fyra arbetar som arbetsterapeuter. Därutöver arbetar de som har ett matchande yrke exempelvis som chefer inom hälso- och sjukvården eller äldreomsorgen. Ytterligare 9 procent arbetar inom yrken som till viss del bedöms matcha utbildningen. Det är bland annat personer som arbetar inom olika vård- och omsorgsyrken som tillhör denna grupp. Därutöver arbetar 6 procent inom yrken som inte alls matchar utbildningen.

Diagram 4.21 Anställda med arbetsterapeututbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Ingen skillnad mellan inrikes och utrikes födda

Kvinnorna dominerar kraftigt bland arbetsterapeuterna. Endast några få procent av dem med en arbetsterapeututbildning är män. Skillnaden mellan kvinnor och män avseende andel i matchande yrken är liten. Även skillnaden mellan olika åldrar samt mellan inrikes och utrikes födda är liten. Däremot är det viss skillnad avseende andelen som arbetar som just arbetsterapeuter. I den yngsta åldersgruppen arbetar åtta av tio som arbetsterapeuter jämfört med cirka sju av tio i övriga åldersgrupper. Bland männen är det drygt sex av tio medan det är drygt sju av tio bland kvinnorna.

Tabell 4.41 Yrken bland anställda med arbetsterapeututbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Arbetsterapeuter	73
Chefer inom hälso- och sjukvård, äldreomsorg m.m.	6
Planerare och utredare m.fl.	3
Övriga yrken	3
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>85</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Vård- och omsorgsyrken	4
Skattehandläggare/Socialförsäkringshandläggare/Övriga handläggare m.fl.	2
Behandlingsassistenter och socialpedagoger m.fl.	1
Övriga yrken	3
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>9</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	1
Yrken med normalt krav på högskolekompetens	3
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	2
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>6</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Tabell 4.42 Anställda med arbetsterapeututbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder och inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	9 500	85	9	6	100
Män	700	82	11	7	100
20–39 år	3 900	86	9	5	100
40–54 år	4 100	84	9	7	100
55–64 år	2 200	84	8	8	100
Inrikes födda	9 500	85	9	6	100
Utrikes födda	700	84	11	5	100
Totalt	10 200	85	9	6	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 96 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

84 procent arbetar i yrken som helt matchar utbildningen

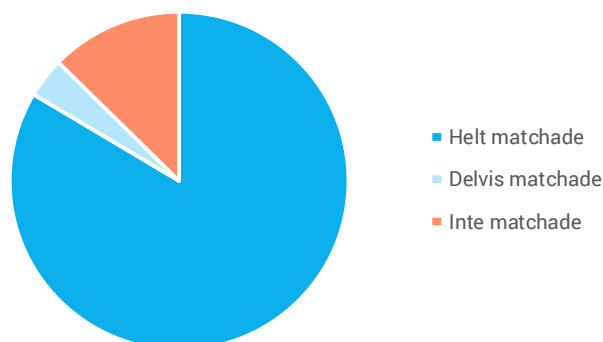
Biomedicinsk analytikerutbildning

Närmare 10 100 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en biomedicinsk analytikerutbildning eller motsvarande äldre utbildning som laboratorieassistent. Av dessa förvärvsarbetade 91 procent. Andelen arbetslösa var 1,1 procent. Övriga 8 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var cirka 9 000 anställda.

Sju av tio arbetar som biomedicinsk analytiker

Av de anställda arbetar 84 procent inom yrken som helt matchar deras biomedicinska analytikerutbildning. Sju av tio arbetar som biomedicinska analytiker. Därutöver arbetar de som har ett matchande yrke främst som laboratorieingenjörer och som chefer inom exempelvis hälso- och sjukvården. Några enstaka procent arbetar inom yrken som delvis matchar utbildningen och ytterligare 13 procent inom yrken som inte bedöms matcha utbildningen. Spridningen är stor över en mängd olika yrken.

Diagram 4.22 Anställda med biomedicinsk analytikerutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Yngre arbetar i större utsträckning i matchande yrken

Detta är en av få utbildningsgrupper där utrikes födda är bättre matchade på arbetsmarknaden än inrikes födda. Skillnaden förklaras dock av en större andel yngre bland de utrikes födda. Andelen i matchande yrken är väsentligt högre bland dem som är under 40 år än bland dem som är 40 år eller äldre. De yngre arbetar i större utsträckning som biomedicinska analytiker; närmare nio av tio jämfört med knappt två av tre bland de som är 40 år eller äldre. En bidragande orsak till denna skillnad relaterad till ålder är att de yngre i högre grad än de äldre har en treårig biomedicinsk analytikerutbildning medan de äldre i denna utbildningsgrupp i större utsträckning har den kortare laboratorieassistentutbildningen. Den kortare utbildningen matchar inte dagens arbetsmarknad för biomedicinska analytiker i samma grad som den längre utbildningen.

Närmare nio av tio med en biomedicinsk utbildning i åldern 20–64 år är kvinnor och kvinnorna arbetar också i något större utsträckning än männen i ett yrke som matchar deras utbildning.

Tabell 4.43 Yrken bland anställda med biomedicinsk analytikerutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Biomedicinska analytiker m.fl.	71
Laboratorieingenjörer	5
Chefer inom hälso- och sjukvård m.m.	5
Planerare och utredare m.fl.	2
Övriga yrken	2
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>84</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>4</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	2
Kontorsassistenter och sekreterare	1
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	1
Vård- och omsorgsyrken	1
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens	5
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	2
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>13</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Tabell 4.44 Anställda med biomedicinsk analytikerutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	8 000	85	4	12	100
Män	1 000	73	6	21	100
20–39 år	2 400	94	2	4	100
40–54 år	2 900	81	5	14	100
55–64 år	3 700	79	4	17	100
Inrikes födda	7 400	83	4	13	100
Utrikes födda	1 600	87	2	11	100
Totalt	9 000	84	4	13	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 96 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

3 av 4 arbetar som
receptarier eller apotekare

Receptarieutbildning

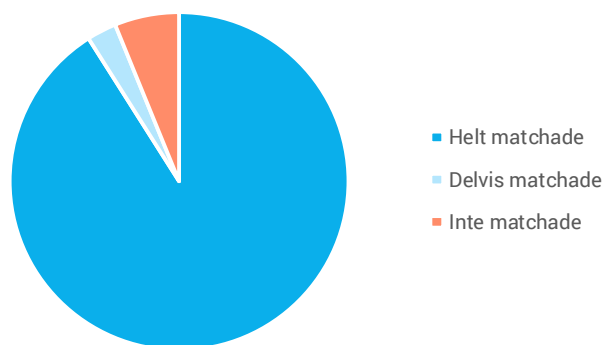
Drygt 4 400 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en receptarieutbildning. Av dessa förvärvsarbetade 94 procent. Andelen arbetslösa var 0,6 procent. Övriga 5 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var närmare 4 200 anställda.

Nio av tio har ett yrke som helt matchar deras utbildning

Nio av tio av de anställda med en receptarieutbildning arbetar inom yrken som helt matchar deras utbildning. Tre av fyra arbetar som receptarier eller apotekare. Därutöver arbetar drygt en av tio som chef inom service, bland annat inom apoteksnäringen. Att så stor andel som 32 procent arbetar som apotekare tyder på att det är stor utbytbart mellan apotekare och receptarier. Omvänt är det sju procent av de utbildade apotekarna som arbetar som receptarier.

Åtta av tio arbetsgivares bedömer att det idag är brist på nyutexaminerade receptarier (SCB, 2017b). Arbetskraftsreserven, det vill säga utbildade receptarier som arbetar i yrken som inte matchar utbildningen, är samtidigt liten.

Diagram 4.23 Anställda med receptarieutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.
Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Inga stora skillnader mellan olika grupper

Kvinnorna dominerar kraftigt bland receptarierna, endast var tjugonde med receptarieutbildning är en man. Andelen som arbetar i ett helt matchande yrke är stor för såväl kvinnor som män, yngre som äldre samt för både inrikes och utrikes födda. I samtliga dessa grupper arbetar minst 90 procent av de anställda i ett helt matchande yrke. Det är något vanligare att män än kvinnor arbetar som apotekare och chefer. Kvinnor arbetar i stället oftare som receptarier.

Tabell 4.45 Yrken bland anställda med receptarieutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Receptarier	43
Apotekare	32
Chefer inom servicenäring m.m. bland annat apotek	13
Planerare och utredare m.fl.	2
Farmakologer och biomedicinare	1
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>97</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	1
Övriga specialister inom hälso- och sjukvård m.fl.	1
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>3</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	1
Yrken med normalt krav på högskolekompetens	4
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	2
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>6</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Tabell 4.46 Anställda med receptarieutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	4 000	91	3	6	100
Män	200	92	4	5	100
20–39 år	1 400	92	3	4	100
40–54 år	1 600	90	3	7	100
55–64 år	1 200	91	2	7	100
Inrikes födda	3 500	91	3	7	100
Utrikes födda	700	93	3	4	100
Totalt	4 200	91	3	6	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 92 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

95 procent arbetar i ett yrke som i någon grad matchar utbildningen

Sjuksköterskeutbildning, grundnivå

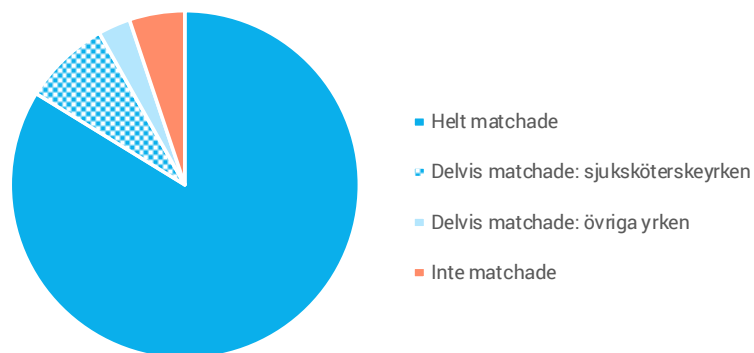
Omkring 70 600 personer i åldern 20–64 år hade en sjuksköterskeutbildning på grundnivå år 2016. Av dessa förvärvsarbetade 93 procent. Andelen arbetslösa var 1,2 procent. Övriga 6 procent ingick inte i arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var närmare 65 100 anställda.

God matchning för sjuksköterskor

De flesta som har en sjuksköterskeutbildning på grundnivå arbetar i ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen, 84 procent. Majoriteten arbetar i yrket grundutbildade sjuksköterskor. Andra arbetar i ett specialistsjuksköterskeyrke där en sjuksköterskeutbildning på grundnivå anses ge god matchning, som exempelvis geriatriksjuksköterskor. Omkring 5 procent är chefer inom hälso- och sjukvården eller omsorgen. En mindre andel arbetar som planerare och utredare.

Ytterligare 11 procent av de anställda med en sjuksköterskeutbildning på grundnivå har ett yrke som delvis bedöms matcha utbildningen. De flesta av dessa arbetar i ett specialistsjuksköterskeyrke, 8 procent. Det är dock inte självklart att dessa yrken endast ska betraktas som delvis matchande. Utifrån arbetstagarens perspektiv kan ett arbete som specialistsjuksköterska mycket väl betraktas som ett matchande yrke för en grundutbildad sjuksköterska. Om även grundutbildade sjuksköterskor som arbetar som specialistsjuksköterskor antas vara matchade på arbetsmarknaden skulle andelen matchade öka från 84 till 92 procent. En mindre andel av dem som bedöms vara delvis matchade arbetar i yrken inom vård och omsorg där det är tillräckligt med en kortare vårdutbildning, exempelvis som undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter. Det är främst utrikes födda och äldre, som arbetar i dessa yrken. Endast 5 procent arbetar i yrken som inte bedöms matcha sjuksköterskeutbildningen. Den outnyttjade arbetskraftsreserven av grundutbildade sjuksköterskor är därmed liten.

Diagram 4.24 Anställda med sjuksköterskeutbildning på grundnivå i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Diagrammet visar endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Delvis matchade sjuksköterskeyrken avser sjuksköterskeutbildade på grundnivå som arbetar i ett specialistsjuksköterskeyrke.

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen och Prognosinstitutet, SCB

Matchningen är god för grundutbildade sjuksköterskor jämfört med flertalet andra utbildningar. Det beror bland annat på en hög efterfrågan på dessa tillsammans med tydliga målyrken. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftbarometern (SCB, 2017b) har det under flera år varit en stor och utbredd brist på både yrkeserfarna och nyutexaminerade sjuksköterskor med grundutbildning. Efterfrågan på sjuksköterskor väntas öka i samma takt som tillgången under kommande år, vilket medför att dagens bristsituation bedöms kvarstå även på längre sikt (SCB, 2017a).

Tabell 4.47 Yrken bland anställda med sjuksköterskeutbildning på grundnivå i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt bedöms matcha utbildningen	
Grundutbildade sjuksköterskor	57
Specialistsjuksköterskor inom områden som helt bedöms matcha grundutbildningen	19
Chefer inom hälso- och sjukvård samt omsorg	5
Planerare och utredare	1
Övriga yrken	2
<i>Summa yrken som helt bedöms matcha utbildningen</i>	<i>84</i>
Yrken som delvis bedöms matcha utbildningen	
Specialistsjuksköterskor inom områden som delvis bedöms matcha grundutbildningen	8
Undersköterskor/Vårdbiträden/Skötare	2
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som delvis bedöms matcha utbildningen</i>	<i>11</i>
Yrken som inte bedöms matcha utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	1
Övriga yrken	4
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>5</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Inrikes födda är bättre matchade än utrikes födda

Nästan nio av tio utbildade i åldersgruppen 20–64 år är kvinnor. Kvinnor arbetar i större utsträckning än män i helt matchande yrken. Till en del förklaras detta av att män med en sjuksköterskeutbildning på grundnivå i högre grad än kvinnor arbetar som specialistsjuksköterska, exempelvis som ambulans- eller intensivvårdssjuksköterska, som endast delvis bedöms matcha en sjuksköterskeutbildning på grundnivå.

Närmare varannan grundutbildad sjuksköterska är yngre än 40 år. Andelen anställda som har helt matchande yrken är något högre bland yngre än äldre. Det beror till viss del på att äldre grundutbildade sjuksköterskor i högre utsträckning arbetar som specialistsjuksköterskor, men också på att en del äldre arbetar i ett vårdyrke på lägre kvalifikationsnivå, exempelvis som undersköterska, vårdbiträde eller personlig assistent. Bland de äldre finns det relativt många som endast har en tvåårig utbildning till sjuksköterska. Dessa arbetar i högre utsträckning i

yrken på lägre kvalifikationsnivå och i yrken som inte bedöms matcha utbildningen.

Bland utrikes födda är det något mindre vanligt att arbeta i ett helt matchande yrke. Nästan var tionde utrikes född arbetar som undersköterska, vårdbiträde, personlig assistent eller skötare, vilka bedöms som delvis matchande yrken. Detta kan bero på att dessa utrikes födda har en utländsk sjuksköterskeutbildning men saknar svensk sjuksköterskelegitimation.

Tabell 4.48 Anställda med sjuksköterskeutbildning på grundnivå i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	62 000	85	10	5	100
Män	8 600	74	17	9	100
20–39 år	30 600	89	8	3	100
40–54 år	24 800	80	13	7	100
55–64 år	9 700	79	14	7	100
Inrikes födda	56 000	85	10	5	100
Utrikes födda	9 100	73	19	8	100
Totalt	65 100	84	11	5	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i procent baseras endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 92 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

96 procent arbetar i ett yrke som i någon grad matchar utbildningen

Specialistsjuksköterskeutbildning

Omkring 48 300 personer i åldersgruppen 20–64 år hade år 2016 en specialistsjuksköterskeutbildning. Av dem förvärvsarbetade 95 procent. Andelen arbetslösa var mycket låg, 0,3 procent. Övriga 5 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var närmare 45 400 anställda.

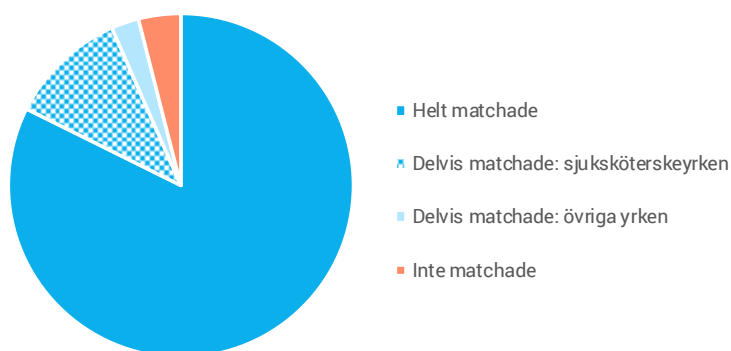
God matchning för specialistsjuksköterskor

Omkring 82 procent arbetar i ett yrke som helt bedöms matcha utbildningen. Flertalet av dessa arbetar som specialistsjuksköterskor. Ungefär 7 procent har ett chefsyrke inom hälso- och sjukvården eller omsorgen. En mindre andel arbetar som planerare och utredare eller universitets- och högskolelärare.

Nästan 14 procent av de anställda bedöms ha ett yrke som delvis matchar utbildningen. Majoriteten av dessa arbetar i ett sjuksköterskeyrke, men inom ett annat område än utbildningens inriktning, 11 procent. Det är inte självklart att dessa sjuksköterskeyrken endast ska betraktas som delvis matchande. Utifrån arbetstagarens perspektiv kan yrkena mycket väl betraktas som matchande. Om även specialist-sjuksköterskeutbildade som arbetar som sjuksköterskor inom en annan inriktning än utbildningen riktar sig mot, antas vara matchade på arbetsmarknaden skulle andelen matchade öka från 82 till 93 procent.

En mindre andel arbetar inom vård och omsorg men i yrken där det är tillräckligt med en kortare vårdutbildning. Dessa yrken är exempelvis undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter.

Diagram 4.25 Anställda med specialistsjuksköterskeutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Delvis matchade sjuksköterskeyrken avser yrken inom annat område än specialistsjuksköterskeutbildningens inriktning

Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen och Prognosinstitutet, SCB

Endast 4 procent arbetar i yrken som inte bedöms matcha utbildningen. Arbetskraftsreserven av specialistutbildade sjuksköterskor är därmed mycket liten.

Hög efterfrågan och god matchning

Matchningen är god för sjuksköterskor med specialistutbildning jämfört med många andra utbildningar, vilket tyder på en hög efterfrågan på specialistsjuksköterskor. Dessutom har denna utbildning tydliga målyrken. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern (SCB, 2017b) har det under flera år varit en stor och utbredd brist på både yrkeserfarna och nyutexaminerade specialistsjuksköterskor. Bristen på specialistutbildade sjuksköterskor väntas även bli stor framöver (SCB, 2017a).

Tabell 4.49 Yrken bland anställda med specialistsjuksköterskeutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som matchar utbildningen	
Sjuksköterskeyrke inom område som helt bedöms matcha utbildningen	72
Chefer inom hälso- och sjukvård samt omsorg	7
Planerare och utredare	2
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>82</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Sjuksköterskeyrke inom annat område än utbildningens inriktning	11
Undersköterskor/Vårdbiträden/Skötare	1
Övriga yrken	2
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>14</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistenter och sekreterare	1
Övriga yrken	3
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>4</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Den vanligaste yrkesgruppen är specialistsjuksköterska inom anestesi, ambulans, intensivvård eller operation. Bland män arbetar nästan hälften av dem med en specialistsjuksköterskeutbildning inom något av dessa yrken. För kvinnor gäller detta var femte. Bland män är det också relativt vanligt att arbeta som psykiatrisjuksköterska och bland kvinnor som distriktssjuksköterska. Nästan nio av tio anställda i åldersgruppen 20–64 år är kvinnor.

Utrikes födda arbetar i nästan samma omfattning som inrikes födda i yrken som helt bedöms matcha utbildningen. De flesta specialistutbildade sjuksköterskor är över 40 år, mer än 80 procent. Äldre specialistutbildade sjuksköterskor arbetar i något lägre utsträckning i helt matchande yrken och i stället oftare i yrken som delvis matchar utbildningen jämfört med dem som är yngre än 40 år. Detta beror till viss del på att de äldre specialistutbildade sjuksköterskorna i något högre

utsträckning än de yngre arbetar i ett annat specialistsjuksköterskeyrke än vad deras utbildning formellt leder till.

Tabell 4.50 Anställda med specialistsjuksköterskeutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	39 800	83	14	4	100
Män	5 600	79	13	7	100
20–39 år	8 100	89	10	1	100
40–54 år	19 200	82	14	4	100
55–64 år	18 100	80	15	5	100
Inrikes födda	42 100	82	14	4	100
Utrikes födda	3 300	81	16	3	100
Totalt	45 400	82	14	4	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i procent i tabellen baseras endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 96 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

63 procent arbetar som socialsekreterare och kuratorer och nio av tio bedöms ha ett yrke som helt matchar utbildningen

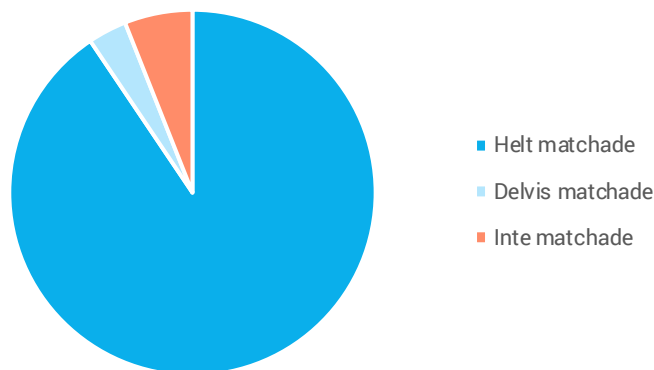
Socionomutbildning

Drygt 40 600 personer i åldern 20–64 år hade år 2016 en socionomutbildning. Av dessa förvärvsarbetade 95 procent. Andelen arbetslösa var 0,7 procent. Övriga 4 procent stod utanför arbetskraften. Av de förvärvsarbetande var drygt 38 100 anställda.

Nio av tio arbetar i ett yrke som helt matchar utbildningen

Av de anställda arbetar 91 procent inom yrken som helt matchar utbildningen. Jämfört med många andra eftergymnasiala utbildningar är matchningen bland socionomutbildade hög, vilket kan vara ett tecken på en stor efterfrågan på personer med denna kompetens. Framför allt arbetar de som socialsekreterare och kuratorer, 63 procent. En relativt stor andel arbetar också som chefer inom det sociala området. Några enstaka procent arbetar i yrken som delvis matchar den kompetens utbildningen ger och ytterligare 6 procent arbetar inom yrken som inte alls bedöms matcha utbildningen.

Diagram 4.26 Anställda med socionomutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande.
Källa: Regionala matchningsindikatorerna från Statistikdatabasen, SCB

Något större andel kvinnor än män i matchande yrken

Drygt 85 procent av de socionomutbildade i åldern 20–64 år är kvinnor. Kvinnorna är något bättre matchade på arbetsmarknaden än männen. Vidare är andelen som arbetar i ett matchande yrke något högre bland de yngre än bland de äldre. Däremot är skillnaden mellan utrikes och inrikes födda ytterst marginell.

Tabell 4.51 Yrken bland anställda med socionomutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016. Procent

	Procent
Yrken som helt matchar utbildningen	
Socialsekreterare och kuratorer m.fl.	63
Chefer inom hälso- och sjukvård, socialt och kurativt arbete m.m.	13
Planerare och utredare m.fl.	5
Behandlingsassistenter och socialpedagoger m.fl.	4
Övriga yrken	5
<i>Summa yrken som matchar utbildningen</i>	<i>91</i>
Yrken som delvis matchar utbildningen	
Skötare/Vårdare, boendestödjare/Övrig vård- och omsorgspersonal	2
Personal- och HR-specialister	1
Övriga yrken	1
<i>Summa yrken som delvis matchar utbildningen</i>	<i>3</i>
Yrken som inte matchar utbildningen	
Kontorsassistent och sekreterare	1
Vårdbiträden/Personliga assistenter	1
Yrken med normalt krav på högskolekompetens	3
Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens	2
<i>Summa yrken som inte matchar utbildningen</i>	<i>6</i>

Anmärkning: Avser endast anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Tabell 4.52 Anställda med socionomutbildning i åldern 20–64 år efter hur väl yrket bedöms matcha utbildningen år 2016, uppdelat efter kön, ålder, inrikes och utrikes födda. Antal och procent

	Antal anställda	Helt matchade, procent	Delvis matchade, procent	Inte matchade, procent	Totalt, procent
Kvinnor	32 800	91	3	6	100
Män	5 300	86	5	8	100
20–39 år	17 000	93	3	4	100
40–54 år	13 700	91	3	6	100
55–64 år	7 400	86	5	10	100
Inrikes födda	34 600	91	3	6	100
Utrikes födda	3 600	90	3	7	100
Totalt	38 100	91	3	6	100

Anmärkning: Antal anställda avser samtliga anställda. Andelarna i tabellen baseras dock endast på anställda med godkända yrkesuppgifter som inte är studerande. Totalt utgjorde dessa 94 procent av de anställda.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

5. Kort om statistiken

Detta omfattar statistiken

I denna rapport beskrivs i vilken utsträckning anställda personer med olika typer av utbildning har ett arbete som inriktnings- och nivåmässigt matchar deras utbildning.

Populationen som studeras omfattar anställda i åldern 20–64 år som var folkbokförda i Sverige den 31 december 2016. Huvuddelen av redovisningen avser utbildningsgrupper som är mer specifika och oftast har tydliga målyrken. I kapitel 3 redovisas matchningen för 11 gymnasiala och 41 eftergymnasiala utbildningsgrupper. Utbildningsgrupper som omfattar studieförberedande gymnasiala utbildningar, ospecificerade eftergymnasiala utbildningar, samt folk- och grundskoleutbildade särredovisas inte här. I kapitel 4 görs sedan en mer detaljerad beskrivning av 7 gymnasiala yrkesutbildningar och 19 eftergymnasiala utbildningar

Datamaterialet har hämtats från SCB:s olika register och databaser.

Definitioner och förklaringar

Utbildning

Uppgifter om utbildning hämtas från SCB:s utbildningsregister. I denna rapport används den gruppering av gymnasiala och eftergymnasiala utbildningar som även i andra sammanhang används av Prognosinstitutet, SCB. Denna gruppering är en vidareutveckling av den officiella utbildningsgruppering som finns i SCB:s utbildningsregister. För ytterligare information om utbildningsgrupperingen se bilaga *Utbildningsgrupper*.

Yrke

Uppgift om yrke hämtas från SCB:s yrkesregister för år 2016. I denna redovisning har yrkesregistrets 430 yrkesgrupper aggregerats till cirka 140 yrkesgrupper. För ytterligare information om yrkesgrupperingen se bilaga *Yrkesgrupper*.

Från och med år 2014 används en ny yrkesnomenklatur SSYK2012. Då vissa delar av arbetsmarknaden inte undersöks varje år saknas uppgift om yrke enligt den nya nomenklaturen för delar av arbetsmarknaden. De yrkesuppgifter som redovisas i rapporten har dessutom avgränsats till yrkesuppgift för anställda vars yrkesuppgift är kopplad till individens huvudsyssla. Vidare ska inte yrkesuppgiften komma från ett år före examensåret. I matchningsbedömningarna för de anställda ingår endast de anställda med godkända yrkesuppgifter enligt ovan. Dessutom ingår inte anställda som är inskrivna i studier under höstterminen 2016 och har studiemedel. Anställda som saknar godkända yrkesuppgifter eller

klassificerats som studerande ingår inte heller i nämnaren när andel i helt, delvis och inte matchande yrke beräknas.

År 2016 var det 80 procent av samtliga anställda som hade godkända yrkesuppgifter och samtidigt inte var studerande. För de utbildningar som särredovisas i rapporten är andelen i många fall mycket högre än så. Framför allt för de eftergymnasiala utbildningarna inom pedagogik och hälso- och sjukvård där mer än 90 procent av de anställda har godkända yrkesuppgifter och inte studerar. Vård- och omsorgsutbildade är en gymnasial utbildning där andelen är över 90 procent. På respektive utbildningssida framgår hur stor del av de anställda som matchningsbedömningarna grundar sig på.

Matchningen på arbetsmarknaden

De anställda har delats in i:

- Helt matchad
- Delvis matchad
- Inte matchad

Helt matchad innebär att utbildningens och yrkets ämnesinriktning bedöms stämma helt överens, samt att utbildningsnivån bedöms vara rätt för det aktuella yrket. *Delvis matchad* innebär antingen att utbildningens ämnesinriktning bedöms stämma helt överens, men att utbildningsnivån bedöms vara för hög eller för låg för vad yrket normalt kräver, eller att ämnesinriktningen bedöms stämma delvis överens med yrkets inriktning, oavsett utbildningsnivå. *Inte matchad* innebär att det inte bedöms finnas någon uppenbar överensstämmelse alls mellan utbildningens och yrkets ämnesinriktning, oavsett utbildningsnivå.

För civilingenjörsutbildade, högskoleingenjörsutbildade, speciallärar- och specialpedagogutbildade, grundutbildade och specialistutbildade sjuksköterskor delas de delvis matchade in i två olika kategorier.

För ytterligare information om matchningsmättet se kapitel 2 Matchningsmättet.

Alla matchningsbedömningar finns dokumenterade i dokumentet ”SCB:s matchningskarta” på Tillväxtverkets hemsida under Statistik om kompetensförsörjning.

Arbetsmarknadsstatus

Arbetsmarknadsstatus har klassificerats enligt:

- Förvärvsarbetande
- Arbetslös
- Utanför arbetskraften

Som förvärvsarbetsande klassificeras person som enligt SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) arbetat motsvarande minst en timme i veckan under november månad år 2016.

Som arbetslös klassificeras person som var inskriven på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslös eller som sökande i program med aktivitetsstöd sista dagen i mätmånaderna september, oktober och/eller november 2016 och som inte klassificerades som förvärvsarbetsande. Som utanför arbetskraften klassificeras person som inte klassificerats som förvärvsarbetsande eller arbetslös.

Statistikens tillförlitlighet

Statistiken som redovisas i denna rapport avser den folkbokförda befolkningen och bygger huvudsakligen på uppgifter från SCB:s totalräknade register. Dessa har generellt sett god kvalitet, men det finns vissa felkällor. Det finns personer som borde vara folkbokförda men som inte är det (undertäckning) och personer som är folkbokförda men inte borde vara det (övertäckning).

I *yrkesstatistiken* förekommer undertäckning på grund av att vissa typer av företag inte undersöks, att vissa kategorier av arbetstagare inte ingår i undersökningspopulationen eller att utvalda företag inte lämnar uppgifter. Företag med en anställd och egenföretagare undersöks för närvarande i mycket begränsad omfattning, varför yrkesuppgifter för personer som arbetar i dessa företag saknas i yrkesregistret i stor utsträckning. Vidare saknas yrkesuppgifter för en stor del av projektanställda, betingsanställda, anställda med lönebidrag och förtroendevalda. Saknade yrkesuppgifter för dessa personer är störst i branscher med stor personalomsättning och där det finns många med tillfälliga anställningar.

Yrke är ett svårdefinierat och mångsidigt begrepp. Många anställningar är komplexa med flera olika arbetsuppgifter. En person kan utöva flera yrken vid samma tidpunkt. Detta gör att klassificering till ett yrke inte alltid ger en helt riktig bild.

Uppgifterna från lönestrukturstatistiken och andra register hämtas elektroniskt. Klassificeringen av ett jobb eller yrke ska göras med utgångspunkt från individens arbetsuppgifter vid mättillfället. I praktiken görs dock personalens yrkesklassificering oftast utifrån den information som finns i företagets administrativa system, vars aktualitet kan vara av varierande kvalitet. Vidare har varje delsektor flera egna befattningsnomenklaturer. För att kunna redovisa jämförbar statistik måste de insamlade yrkesuppgifterna översättas till en och samma yrkesnomenklatur med hjälp av särskilda översättningsnycklar. Beroende på den ursprungliga nomenklaturens detaljeringsgrad och likheter med den yrkesnomenklatur som används för produktion av yrkesstatistik, kan en sådan översättning bli mer eller mindre korrekt eller fullständig.

Yrkesuppgifter som samlas in av SCB kodas av uppgiftslämnaren direkt enligt SSYK2012. Uppgiftslämnare har inte alltid tid och möjlighet att sätta sig in i klassifikationssystemet. Det gör att uppgiftslämnaren kan välja till exempel koden för övriga ingenjörer i stället för att sätta sig in i vilken ingenjörskod personen bör ha. Dessa mätfel gör att det finns risk för att antalet personer överskattas i vissa yrken och underskattas i andra.

Enligt en analys av *Utbildningsregistret 2014* var bortfallet av utbildningsuppgifter i gruppen 25–64 år 1,7 procent. För personer födda i Sverige var bortfallet 0,4 procent. För utrikes födda var bortfallet 6,4 procent. Invandringstidpunkten har mycket stor betydelse för bortfallets storlek. Personer som har invandrat före 1991 har i stort sett samma bortfallsandel som inrikes födda men sedan stiger bortfallsandelen ju närmare invandringstidpunkten ligger aktuellt år. För personer som invandrat under de två senaste åren (2013-2014) var bortfallsandelen 26 procent. En relativt stor andel av bortfallet består av personer som invandrat på grund av arbete och studier, vilka generellt sett har en hög utbildningsnivå.

6. Referenser

Arbetsförmedlingen (2018). *Yrkeskompassen*

Reglab (2018). Regionala matchningsindikatorer. Fördjupad analys.

SCB (2017a). *Trender och prognoser 2017*

SCB (2017b). *Arbetskraftsbarometern 2017 – vilka utbildningar ger jobb?*

Skolverket (2017). *Uppdrag att ta fram återkommande prognoser över behovet av förskollärare och olika lärarkategorier.*

Bilaga: Utbildningsgrupper

Här redovisas vilken utbildningsgruppering som används i rapporten. Utgångspunkten är SUN 2000-koder.

Pedagogik och lärarutbildning (1)

Eftergymnasial nivå:

15B	Förskollärarutbildning Nivå: 527, 537 Inriktning: 143 (exkl. 143b)
15F	Fritidspedagogutbildning Nivå: 527, 537 Inriktning: 143b
15G	Lärarutbildning, grundskolans tidigare år Nivå: 527, 537, 547, 557 Inriktning: 144
15HP	Ämneslärarutbildning Nivå: 547, 557 Inriktning: 145, 146h-m Nivå: 417, 527, 537 Inriktning: 146h-m
15S	Speciallärar- och specialpedagogutbildning Nivå: 527, 537, 547, 557 Inriktning: 149a
15V	Yrkeslärarutbildning Nivå: 417, 527, 537, 547, 557 Inriktning: 146a-g, 146x

Humaniora och konst (2)

Eftergymnasial nivå:

25H	Humanistisk högskoleutbildning (minst 3 år) Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 211b, 212c, 222-229
25K	Konstnärlig eftergymnasial utbildning (inkl. YH) Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 21 (exkl. 211b, 212c, 213)
25M	Medieproduktion, eftergymnasial utbildning (inkl. YH) Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 213
25T	Teologisk utbildning, eftergymnasial nivå (minst 3 år) Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 221

Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration (3)

Gymnasial nivå:

33H Handel- och administrationsutbildning, gymnasial nivå
Nivå: 3
Inriktning: 3 (exkl. 336 i kombination med 340a)

Eftergymnasial nivå:

35B Biblioteks- och informationsvetenskaplig högskoleutbildning (minst 3 år)
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)
Inriktning: 322

35E Ekonomutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)
Inriktning: 314, 340

35F Personal- och beteendevetarutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)
Inriktning: 310a, 311x (nivå 53-55), 312 (exkl. 312c), 345 (exkl. 345b)

35J Juristutbildning
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)
Inriktning: 380a-b, 380x (nivå 6)

35M Journalistik- och medievetenskaplig eftergymnasial utbildning (inkl. YH)
Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532)
Inriktning: 321

35P Psykologutbildning
Nivå: 537, 547, 557, 6
Inriktning: 311a-b, 311x (nivå 6)

35S Samhällsvetar- och förvaltningsutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)
Inriktning: 310b-x, 312c, 313z, 319z, 345b

Naturvetenskap, matematik, data (4)

Eftergymnasial nivå:

45B Biologutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)
Inriktning: 42

45D Datautbildning, eftergymnasial nivå (inkl. YH)
Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532)
Inriktning: 48 (exkl. 481b)

45F Fysikerutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)
Inriktning: 441

45G Geovetenskaplig utbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)
Inriktning: 443

45K Kemistutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)
Inriktning: 442, 449

Teknik och tillverkning (5)

Gymnasial nivå:

53B Byggutbildning, gymnasial nivå
Nivå: 3 (exkl. 312, 322, 326, 332, 336)
Inriktning: 582 (exkl. 582f)

53E El-, automations- och datorteknisk utbildning, gymnasial nivå
Nivå: 3 (exkl. 312, 322, 326, 332, 336)
Inriktning: 522, 523 (exkl. 522d)

53F Fordonsutbildning, gymnasial nivå
Nivå: 3 (exkl. 312, 322, 326, 332, 336)
Inriktning: 525

53I Industriutbildning, gymnasial nivå
Nivå: 3 (exkl. 312, 322, 326, 332, 336)
Inriktning: 213c, 521, 524d, 542, 543c-f

53R VVS-, drift- och underhålls- samt energiteknisk utbildning, gymnasial nivå
Nivå: 3 (exkl. 312, 322, 326, 332, 336)
Inriktning: 522d, 582f

Eftergymnasial nivå:

55A Arkitektutbildning
Nivå: 547, 55
Inriktning: 581c

55B-55G Civilingenjörsutbildning; samtliga inriktningar
Nivå: 547, 55, 6
Inriktning: 52, 54, 58 (exkl. 581c-d)

55H-55L Högskoleingenjörsutbildning; samtliga inriktningar
Nivå: 527, 536, 537, 546, 547, 557
Inriktning: 52, 54, 58 (exkl. 581c-d). När nivå 547, 557 då inr. b.

Lant- och skogsbruk, djursjukvård (6)

Gymnasial nivå:

63Z Naturbruksutbildning, gymnasial nivå
Nivå: 3
Inriktning: 6

Eftergymnasial nivå:

65J Agronom- och hortonomutbildning
Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)
Inriktning: 620, 621, 622

65V Veterinärutbildning
Nivå: 557, 6
Inriktning: 640

Hälso- och sjukvård, social omsorg (7)

Gymnasial nivå:

73B	Barn- och fritidsutbildning, gymnasial nivå Nivå: 3 Inriktning: 761
730+73X	Vård- och omsorgsutbildning, gymnasial nivå Nivå: 3 Inriktning: 7 (exkl. 724c-e, x, 761)

Eftergymnasial nivå:

73T	Tandsköterskeutbildning (inkl. YH) Nivå: 3, 415, 525 Inriktning: 724d, x
75B	Arbetsterapeututbildning Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 726b
75D	Biomedicinsk analytikerutbildning Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 725d
75H	Läkarutbildning (exkl. disputerade som saknar läkarexamen) Nivå: 557, 6 Inriktning: 721
75J	Receptarieutbildning Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 727b
75L	Fysioterapeut-/sjukgymnastutbildning Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 726a
75M	Barnmorskeutbildning Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 723h
75N	Sjuksköterskeutbildning, grundnivå Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 723a
75P	Socionomutbildning Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 762d-f
75R	Röntgensjuksköterskeutbildning (inkl. specialistsjuksköterskeutbildningen inom diagnostisk radiologi och onkologi) Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 723i, 725f
75SA-75SÖ	Specialistsjuksköterskeutbildning; samtliga inriktningar Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 723b-g, j

75T Tandhygienistutbildning
Nivå: 337, 4, 5 (exkl. 412, 522, 532)
Inriktning: 724c

75V Tandläkarutbildning
Nivå: 557, 6
Inriktning: 724a-b, x

Tjänster (8)

Gymnasial nivå:

83R Restaurang- och livsmedelsutbildning, gymnasial nivå
Nivå: 3
Inriktning: 811a, c-d, x, 541c-e, x

83T Transportutbildning, gymnasial nivå
Nivå: 3
Inriktning: 840 (exkl. 840e)

Eftergymnasial nivå:

85P Polisutbildning
Nivå: 5 (exkl. 522, 532)
Inriktning: 861a

Bilaga: Yrkesgrupper

Här redovisas vilken yrkesgruppering som används i rapporten. Grupperingen har skapats utifrån yrkesregistrets yrkesgrupper (SSYK2012).

Benämning	SSYK2012
Yrkesområde 1: Chefsyrken	
Chefsyrken inom ...	1
<i>De chefsyrken som helt matchar utbildningen har i redovisningen summerats under "Chefsyrken inom ..." (där chefsyrken inom de mest frekventa områdena för den aktuella utbildningsgruppen har angetts)</i>	
Yrkesområde 2: Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	
Fysiker och astronomer/Meteorologer	2111, 2112
Kemister	2111
Geologer och geofysiker m.fl.	2114
Matematiker, aktuarier och statistiker	212
Cell- och molekylärbioologer m.fl./Växt- och djurbiologer	2131, 2132
Farmakologer och biomedicinare	2133
Specialister och rådgivare inom lantbruk m.m.	2134
Specialister och rådgivare inom skogsbruk	2135
Civilingenjörsyrken	214
<i>De Civilingenjörsyrken som bedöms matcha Biologutbildningen är 2145 Civilingenjörsyrken inom kemi och kemiteknik, 2146 Civilingenjörsyrken inom gruvteknik och metallurgi och 2149 Övriga civilingenjörsyrken</i>	
Arkitekter m.fl.	2161
Landskapsarkitekter/Planeringsarkitekter m.fl.	2162, 2163
Designer och formgivare	217
Specialister inom miljö- och hälsoskydd	218
Läkare	221
Grundutbildade sjuksköterskor	2221
Barnmorskor	2222
Specialistsjuksköterskor	2223–2228, 2231–2234, 2239
Specialistsjuksköterskor inom områden som helt bedöms matcha grundutbildningen	2227, 2234, 2239
<i>För sjuksköterskor med grundutbildning redovisas inriktningarna 2227 Geriatriksjuksköterskor, 2234 Företagssjuksköterskor och 2239 Övriga specialistsjuksköterskor som Specialistsjuksköterskor inom områden som helt bedöms matcha grundutbildningen</i>	
Specialistsjuksköterskor inom områden som delvis bedöms matcha grundutbildningen	2223–2226, 2228, 2231–2233
<i>För sjuksköterskor med grundutbildning redovisas yrkesinriktningarna 2223 Anestesisjuksköterskor, 2224 Distriktsjuksköterskor, 2225 Psykiatrisjuksköterskor, 2226 Ambulansjuksköterskor, 2228 Intensivvårdssjuksköterskor, 2231 Operationssjuksköterskor, 2232 Barnsjuksköterskor och 2233 Skolsköterskor som Specialistsjuksköterskor inom områden som delvis bedöms matcha grundutbildningen</i>	

För specialistutbildade sjuksköterskor delas yrkena Grundutbildade sjuksköterskor och Specialistsjuksköterskor in enligt Sjuksköterskeyrke inom område som helt bedöms matcha utbildningen och Sjuksköterskeyrke inom annat område än utbildningens inriktning. Vilken kategori ett specialistsjuksköterskeyrke tillhör beror på yrkets inriktning kontra utbildningens inriktning och nivå.

Röntgensjuksköterskor	2235
Psykologer och psykoterapeuter	2241, 2242
Veterinärer	2250
Tandläkare	2260
Övriga specialister inom hälso- och sjukvård m.fl. (Omfattar 2271 Kiropraktorer och naprapater, 2282 Dietister, 2283 Audionomer och logopedier, 2284 Optiker, 2289 Övriga specialister inom hälso- och sjukvård samt 3230 Terapeuter inom alternativmedicin)	2271, 2282–2284, 2289, 3230
Sjukgymnaster	2272
Arbetsterapeuter	2273
Apotekare	2281
Universitets- och högskolelärare	231
Lärare i yrkesämnen	2320
Gymnasielärare	2330
Grundskollärare	2341
Fritidspedagoger	2342
Förskollärare	2343
Speciallärare och specialpedagoger m.fl.	2351
Studie- och yrkesvägledare/Arbetsförmedlare	2352, 3333
Övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens	2359
Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare m.fl.	241
Lednings- och organisationsutvecklare	2421
Planerare och utredare m.fl.	2422
Personal- och HR-specialister	2423
Marknadsanalytiker och informatörer m.fl.	243
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	251
Jurister	261
Museiintendenter och bibliotekarier m.fl.	262
Författare, journalister och tolkar m.fl.	264
Konstnärer, musiker och skådespelare m.fl.	265
Socialsekreterare och kuratorer m.fl.	266
Präster och diakoner	267

Yrkesområde 3: Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande

Ingenjörer och tekniker	311
Piloter, fartygs- och maskinbefäl m.fl.	315
Tekniker, bilddiagnostik och medicinteknisk utrustning/Tandtekniker och ortopedingenjörer m.fl.	3211, 3214
Biomedicinska analytiker m.fl.	3212
Receptarier	3213
Laboratorieingenjörer	3215
Djursjukskötare m.fl.	3240

Tandhygienister	3250
Banktjänstemän och redovisningsekonomer m.fl.	331
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	332
Speditörer, transportmäklare/Evenemangs- och reseproducenter/ Fastighetsmäklare/Fastighetsförvaltare/ Övrig förmedlare	3331, 3332, 3334, 3335, 3339
Juristsekreterare, chefssekreterare och institutionssekreterare	334
Skattehandläggare/Socialförsäkringshandläggare/Övriga handläggare (Omfattar även yrkesgruppen 3351 Tull- och kustbevakningstjänstemän)	3351–3353, 3359
Säkerhetsinspektörer m.fl./Brandingenjörer och byggnadsinspektörer m.fl.	3354, 3355
Poliser	336
Behandlingsassistenter och socialpedagoger m.fl.	3411
Pastorer m.fl.	3412
Professionella idrottsutövare/Idrottstränare o instruktörer m.fl./ Friskvårdskonsulenter och hälsopedagoger m.fl.	3421, 3422, 3424
Fritidsledare m.fl.	3423
Fotografer, dekoratörer och underhållningsartister m.fl.	343
Trafiklärare och instruktörer	3441, 3449
Köksmästare och souschefer	3451, 3452
Drift-, support- och nätverkstekniker m.fl.	351
Bild-, ljud- och ljusstekniker m.fl.	352
Yrkesområde 4: Yrken inom administration och kundtjänst	
Kontorsassistenter och sekreterare (Exkl. 4117 Medicinska sekreterare, vårdadministratörer m.fl.)	4111-4116, 4119
Medicinska sekreterare, vårdadministratörer m.fl.	4117
Kundserviceyrken	420
Lagerpersonal och transportledare m.fl.	432
Biblioteks- och arkivassistenter m.fl.	441
Brevbärare och postterminalarbetare	442
Förtroendevalda	443
Yrkesområde 5: Service-, omsorg-, och försäljningsyrken	
Kabinpersonal, tågmästare och guider m.fl.	511
Kockar och kallskänkor	512
Hovmästare, servitörer och bartendrar	513
Skönhets- och kroppsterapeuter/Övrig servicepersonal	514, 5161, 5169
Fastighetsskötare m.fl. (Omfattar även yrkesgruppen 5151 Städledare)	515
Försäljningsyrken inom detaljhandeln m.m.	520
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	531

Vård- och omsorgsyrken	532–535
<i>När nedan fyra yrkesgrupperingar (Undersköterskor, Vårdbiträden/Personliga assistenter, Skötare/Vårdare, boendestödjare/Övrig vård- och omsorgspersonal samt Tandsköterskor) inte särredovisas redovisas de tillsammans som "Vård och omsorgsyrken"</i>	
Undersköterskor	532
Vårdbiträden/Personliga assistenter	533, 5343
Skötare/Vårdare, boendestödjare/Övrig vård- och omsorgspersonal	5341, 5342, 5349
Tandsköterskor	535
Andra bevaknings- och säkerhetsyrken	541
Yrkesområde 6: Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	
Lantbruks- och trädgårdsyrken	610
Skogsarbetare, fiskodlare och fiskare	620
Yrkesområde 7: Yrken inom byggverksamhet och tillverkning	
Snickare, murare, anläggningsarbetare/Arbetsledare bygg och anläggning <i>(Omfattar även arbetsledare inom gruvdrift)</i>	3121, 711
Takmontörer/Golvläggare/Isoleringsmontörer/Glastekniker	7121–7124
VVS-montörer m.fl./Kyl- och värmepumpstekniker m.fl.	7159, 7126
Målare, lackerare och skorstensfejare m.fl.	713
Gjutare, svetsare och plåtslagare m.fl.	721
Smeder och verktygsmakare m.fl.	722
Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer/Flygmekaniker	7231, 7233
Underhållsmekaniker och maskinreparatörer	7233
Finmekaniker och konsthantverkare m.fl.	731
Prepresstekniker, tryckare och bokbindare m.fl.	732
Installations- och industrielektriker m.fl.	741
Elektronikreparatörer och kommunikationselektriker m.fl.	742
Ytbehandlare, trä och möbelsnickare m.fl.	752
Skräddare, tapetserare och läderhantverkare m.fl.	753
Slaktare, bagare och livsmedelsförädlare m.fl.	761
Yrkesområde 8: Yrken inom maskinell tillverkning och transport m.m.	
Malmförädlingsyrken och brunnsbore m.fl.	811
Process- och maskinoperatörer/Arbetsledare inom tillverkning <i>(Exkl. 811 Malmförädlingsyrken och brunnsbore m.fl.)</i>	3122, 812–819
Montörer	821
Lokförare och bangårdspersonal	8311, 8312
Bil-, motorcykel och cykelförare/Buss- och spårvagnsförare	832, 8331
Lastbilsförare m.fl.	83320
Maskinförare/Matrosar och jungmän m.fl.	834, 8350
Yrkesområde 9: Yrken med krav på kortare utbildning eller introduktion	
Städyrken	910
Återvinningsarbetare, tidningsdistributörer och övriga servicearbetare <i>(Omfattar även 921 Bärplockare och plantörer m.fl. och 952 Torg- och marknadsförsäljare)</i>	921, 952, 96

Snabbmatspersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl. 941

Yrkesområde 0: Militära yrken

Militära yrken 01–03

Under "Yrken som inte matchar utbildningen" grupperas yrken även in i två större yrkesaggregat

Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens Yrkesområde 2 och 3

Övriga yrken, normalt utan krav på högskolekompetens Yrkesområde 4, 5, 6, 7, 8, och 9

Matching on the labour market – the connection between education and occupation

Summary

This report highlights matching between education and occupation on the current labour market. The study shows the occupations in which employees with various educational backgrounds work, and the extent to which they work in an occupation that is considered to match their education. The report presents whether an occupation fully, partially or not at all is considered to match their education. The matching assessment used in this report is based on an extensive assessment carried out in connection with Statistics Sweden's long-term forecast in *Trender och prognoser* (SCB, 2017a).

Eight out of ten employed persons aged 20 to 64 years in 2016 worked in an occupation that matches their education to some degree. The vast majority of these employed persons worked in an occupation that fully matches their education. In general, there is a higher matching level among those with post-secondary education than among those with secondary vocational training. This is, in part, because this upper secondary education is chosen early in life. Young people can change their minds, and a person may change their career plans one or more times throughout their life.

However, the degree of matching varies significantly between different upper secondary educations. Those trained in construction technology and human health and social care have high matching levels on the labour market. Eight out of ten persons with this education work in a fully matching occupation. Matching levels are nearly equally high among employees with training in vehicle engineering, HVAC, operations and maintenance, or energy technology, and electrical engineering, automation and computers.

On the other hand, the proportion of those with an occupation that is considered to match their education less well includes training in restaurant services, food, childcare, and business and administration. Only half of the employees in these educational groups have a fully matching occupation. The lowest proportion of employees with an occupation that matches their education are those with training in the utilisation of natural resources.

Among post-secondary educations, there are also large differences in matching levels. The proportion of employees who are considered to work in a fully matching occupation varies between various post-secondary educations, from less than half to virtually all those in the education group. The best matching level is among those with a medical education, although most other educational groups in health and medical care also have a high matching level. The same applies to most teacher groups and those trained as police.

On the other hand, considerably fewer among those trained in the humanities and arts have an occupation that matches their education. Less than half of those with a higher education in humanities or arts have an occupation that fully matches their education. Those with training in media production, journalism and media sciences also work, to a relatively small degree, in an occupation that is deemed to match their education.

Educational programmes with a high matching level on the labour market often have clear target occupations, such as certified occupations in teaching, and healthcare and medical services. A number of vocational upper secondary programmes with relatively high matching levels are characterised by distinct target occupations, such as training on construction and vehicle engineering, and human health and social care. Among many educational programmes with high matching levels, there is a shortage on the labour market, which also contributes to the high matching levels.

There may be various explanations for a low matching level on the labour market in a particular education group. It may be due to low demand for labour force with this education, which means strong competition for jobs. This leads to a situation where many people find work in other occupations that are not considered to match their education. However, low matching levels can also be due to lacking interest in occupations considered to match their education and the fact that people with this educational background also choose to work in other occupational areas.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.